GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 28 LISTOPADA 2002 roku
TEL./FAKS 597 450 252
nr 140
CENA 6 Kč

Nauczyciel kształci się przez całe życie
POLSKIE CENTRUM PEDAGOGICZNE SŁUŻY SZKOŁOM OD OŚMIU LAT
Strona 1 - 3

WWW.POLONIA.ORG, *czyli*
»Polonia świata« Zbyszka Kosteckiego
Wszystko w jednym miejscu
Strona 3

PUCHAR UEFA:
Piłkarze Wisły dziś przeciw Schalke 04
Strona 8

▲ *Oficjalnego przecięcia wstęgi i tym samym otwarcia zmodernizowanego odcinka trasy II korytarza kolejowego Ostrawa-Piotrowice koło Karwiny (tj. do polskiej granicy) dokonali od lewej: Jiří Halusik (firma „Skanska"), Zdzisław Wantuła (wicehetman okręgu morawsko-śląskiego), Jan Komárek (dyrektor Czeskich Kolei), Milan Lasák (firma „Tchas") oraz Pavel Stoulil (prezes Zarządu Czeskich Kolei).*
Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

MODERNIZACJA II TRANSEUROPEJSKIEGO KORYTARZA KOLEJOWEGO

Z Ostrawy do Piotrowic szybciej

PIOTROWICE (mro) - **Szybkość 120 km/godz., zamiast dotychczasowych 60 km/godz. będą mogły rozwijać pociągi z klasycznymi wagonami na odcinku zmodernizowanego II korytarza kolejowego Ostrawa-Piotrowice.**

Trzydzieści trzy kilometry unowocześnionej trakcji kolejowej oddali wczoraj do użytku na dworcu w Piotrowicach koło Karwiny przedstawiciele inwestora Czeskich Kolei - Oddziału Budowy Ołomuniec, wykonawcy spółek „Tchas" i „Skanska" oraz przedstawiciele okręgu morawsko-śląskiego.

W sumie 2 miliardów koron kosztów modernizacji trasy kolejowej uwzględniono także zdemontowanie starego oprzyrządowania, rekonstrukcję 18 mostów, instalację 38 zwrotnic, budowę w Zawadzie i Dziećmorowicach dwóch ścian dźwiękoszczelnych o długości 600 metrów oraz zainstalowanie w 280 domach okien o trzech warstwach szkła.

Dodajmy, że na całym odcinku Ostrawa-Piotrowice projektowana jest docelowa szybkość 160 km na godzinę. Warunkiem jest wprowadzenie nowoczesnych wagonów pendolino, których pierwsze próby przejazdów zapowiadane są na luty 2003 r.

Do zakończenie prac na drugim transeuropejskim korytarzu kolejowym - drogi o przewadze ładunków towarowych, łączącej północ z południem Europy, brakuje jeszcze oddania zmodernizowanego odcinka Przerów - Otrokowice (zaplanowano je na 9 grudnia br.) oraz odcinków Granice - Studenka i Studenka - Ostrawa. Trasa miałaby być dokończona w całości w 2003 roku.

Zdaniem tak przedstawicieli regionu morawsko-śląskiego, jak i pracowników kolei, budowa korytarza to właściwy krok w kierunku Unii Europejskiej.

GRANT DLA OŚRODKA DOKUMENTACYJNEGO

Na serię wydawniczą

CZ. CIESZYN (db) - **Prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek podpisał we wtorek umowę o przyznaniu Ośrodkowi Dokumentacyjnemu Kongresu grantu z funduszu współpracy transgranicznej Phare CBC.**

Na jej podstawie Ośrodek będzie w przyszłym roku korzystał z dotacji w wysokości 3,2 tys. euro przeznaczonej na realizację projektu wydawniczego.

„Projekt jest wynikiem nawiązania przez Ośrodek Dokumentacyjny współpracy z Książnicą Cieszyńską i jej dyrektorem Krzysztofem Szelongiem" - mówi J. Szymeczek. „W jej ramach przygotowujemy wspólną naukową serię wydawniczą nazwaną Bibliotheca Tesinensis. Będziemy w niej publikowali dokumenty z historii Śląska Cieszyńskiego".

Autorzy projektu przewidują m.in. publikowanie kronik, dokumentów urzędów, instytucji i organizacji.

„Chcemy, by prezentowane materiały dotyczyły różnych aspektów historii naszego regionu" - stwierdza Józef Szymeczek. „Tak więc obok kroniki gminnej może się w serii pojawić Platforma Cieślara czy inne dokumenty obrazujące ważne wydarzenia w życiu Polaków na Zaolziu, ale też materiały dotyczące cieszyńskiej ludności żydowskiej lub niemieckiej".

SZPITALOWI „PODLESIE" NIC, CO NOWE, NIE JEST OBCE

»Chytre« stenty w angioplastyce

TRZYNIEC (s) - **Otwierając IV Kardiodzień, który miał miejsce wczoraj w Domu Kultury „Trisia", dyrektor Szpitala „Podlesie", Marek Potysz, powiedział, że ustawiczna edukacja i podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego należą do codziennej praktyki prowadzonej przezeń placówki.**

Celem kolejnych „kardiodni" jest zaś potwierdzenie lekarzom wysyłającym swoich pacjentów do szpitala na trzynieckim Podlesiu, że ich wybór jest właściwy. „Chcemy was przekonać o naszej wysokiej klasie oraz zaprezentować dotychczasowe wyniki terapeutyczne i cały wachlarz naszych usług". - Oto słowa dyrektora, za które zebrał duże brawa od pełnej sali teatralnej. Miejsca na niej zajęli zarówno lekarze, jak i pielęgniarki, które pracują na oddziałach chorób wewnętrznych, zwłaszcza w gabinetach kardiologów na terenie okręgu morawsko-śląskiego i zlinskiego.

Uczestnicy sympozjum obejrzeli na dużym ekranie dwie bezpośrednie transmisje telewizyjne z sali zabiegowej „Podlesia". Najpierw mogli prześledzić zabieg angioplastyczny polegający na rozszerzeniu trzech chorobliwie zwężonych odcinków trzech różnych arterii wieńcowych, czyli tętnic zaopatrujących w krew mięsień serca (w tym wypadku u 56-letniego pacjenta). Zabieg rozszerzenia, który przeprowadzili lekarze, Jindřich Černý i Igor Nykl, odbył się za pomocą specjalnych metalowych siatek w kształcie rurki, zwanych stentami. Jego przebieg komentowali ordynator trzynieckiej kardiologii, Marian Branny, oraz gość z Pardubic, Ivo Varvařovský.

Jest to kolejna nowość w praktyce trzynieckiego kardiocentrum, bo dotychczas trzy zatory u jednego chorego kwalifikowały się nie do angioplastyki, lecz do przeprowadzenia by-passu, a więc zastąpienia niedrożnych tętnic żylnymi protezami.

Inną nowością jest zastosowanie w angioplastyce tzw. „inteligentnych" czy „chytrych" stentów, które w szpitalu „Podlesie" mniej więcej w półroczu 2002 wyparły stenty tradycyjne. Nowe stenty „naimpregnowane" są swoistym preparatem, który sprawia, że w odróżnieniu od starych uniemożliwiają nawroty stenoz, czyli zwężeń tętnic wieńcowych. Druga transmisja z „Podlesie" dotyczyła właśnie wymiany takiego starego stentu na nowy.

Serię prelekcji i odczytów rozpoczął ordynator Marian Branny. Mówił właśnie o zaletach „inteligentnych" stentów. Podał poparte danymi statystycznymi dowody, które potwierdzają, że nowa generacja stentów w niektórych wypadkach śmiało może konkurować z bypassami. Nie oznacza to jednak, że kończy się era by-passów. Kardiochirurgia dopóty będzie się miała dobrze, dopóki człowiek nie zacznie powszechnie stosować antymiażdżycowej profilaktyki.

REZERWA DLA WSI MIĘDZY REPUBLIKĘ CZESKĄ, SŁOWACJĘ I SŁOWENIĘ?

Większy margines swobody

BRUKSELA - Unia Europejska podzieli między Republikę Czeską, Słowację i Słowenię specjalną rezerwę na fundusz rozwoju wsi w nowych państwach członkowskich.

Tak przynajmniej proponuje przewodnicząca UE Dania w ofercie „końcowych" kompromisów z kandydatami. Pochwalili się tym we wtorek główni negocjatorzy tych krajów, którzy uczestniczyli w serii spotkań z przedstawicielami Danii i Komisji Europejskiej w Brukseli.

Dania zaprosiła na nie wszystkie 10 krajów kandydujących, mających zakończyć negocjacje w grudniu i przystąpić do Unii 1 maja 2004 roku. W czasie spotkań przedstawi im swoją najnowszą ofertę negocjacyjną.

Przewiduje ona, że Słowenia dostanie w latach 2004-2006 na rozwój obszarów wiejskich o 150 mln euro więcej, RC o 100 mln euro więcej i Słowacja o 90 mln euro więcej. To znaczący wzrost środków przyznanych im z tego tytułu.

Dzięki temu będą dysponowały większym marginesem swobody, przesuwając część pieniędzy z funduszu rozwoju wsi na podniesienie dopłat bezpośrednich dla rolników do 40 proc., jak proponuje Dania. Unia oferuje bowiem nowym członkom sfinansowanie z własnego budżetu 25, 30 i 35 proc. należnych dopłat w pierwszych trzech latach członkostwa, a Dania sugeruje możliwość dopełnienia ich do 40 proc. z funduszu rozwoju wsi. Normalnie środki z tego funduszu powinny być przeznaczane na premie dla gospodarstw modernizujących się, dostosowujących do norm unijnych, na zalesianie, na wcześniejsze emerytury dla rolników, a także na projekty strukturalne na obszarach wiejskich.

Rządy RC, RS i Słowenji od dawna domagały się większych funduszy na rozwój wsi, zwracając uwagę na duże zainteresowanie w ich krajach unijnym programem pomocowym dla wsi SAPARD.

Przedstawiciele tych krajów podkreślali też, że najwięcej funduszy z unijnej kasy zyska Polska, zwłaszcza jeśli Piętnastka zgodzi się na zaproponowaną przez Danię specjalną rekompensatę budżetową w wysokości miliarda euro, z której prawie połowa przypadłaby Polsce.

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane, rano mgły. Temperatura w dzień od 6 do 10 st., nocą od 6 do 2 st. C.

PIĄTEK - Chłodniej. Zachmurzenie umiarkowane przechodzące do dużego, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 4 do 8 st., nocą od 5 do 1 st. C.

ISSN 1212-4222
02140
9 771212 422041

POLSKIE CENTRUM PEDAGOGICZNE SŁUŻY POLSKIM SZKOŁOM OD OŚMIU LAT

Nauczyciel kształci się przez całe życie

W związku z „Gorącą linią" naszej gazety poświęconą sytuacji polskiego szkolnictwa, pojawiło się pytanie o kompetencje Centrum Pedagogicznego ds. Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego (PCP). Chociaż placówka ta funkcjonuje już niemal 8 lat, nie wszyscy nasi czytelnicy znają zakres jej działalności. O informacje na temat pracy PCP poprosiliśmy zatem dyrektor Irenę Kufę, jej zastępczynię Martę Kmeť oraz metodyczkę Barbarę Janas.

„PCP istnieje od 1 stycznia 1995 r. i przez cały czas jest zarządzane bezpośrednio przez Ministerstwo Szkolnictwa, Młodzieży i Kultury Fizycznej RC" - stwierdza I. Kufa. „Trzeba dodać, że w RC działa 14 okręgowych centrów pedagogicznych, no i jedno dodatkowe - nasze centrum zajmujące się polskim szkolnictwem. Zadaniem tych placówek jest dokształcanie nauczycieli i zapewnianie pomocy metodycznej szkołom".

Nasuwa się pytanie, jak taka pomoc wygląda w praktyce? W wypadku PCP na pierwszym miejscu można wymienić podręczniki. Te, z których uczą się dzieci w polskich szkołach, są albo tłumaczone z czeskiego, albo wydawane specjalnie przez PCP, albo sprowadzane z Polski. „Niedawno udało nam się dostarczyć (dzięki współpracy z Konsulatem RP w Ostrawie) wielką partię polskich podręczników otrzymanych od warszawskiej Fundacji Oświaty Polskiej za Granicą" - informuje I. Kufa. „Były to elementarze, podręczniki dla klasy drugiej oraz do nauki historii. Pomocami metodycznymi są też miesięczniki »Jutrzenka« i »Ogniwo« wydawane przez nasze centrum".

Ciąg dalszy na str. 3

▲ *Założyć pod gołym niebem galerię dzieł sztuki postanowiły władze Bogumina. Załążkiem ekspozycji stał się plon pleneru artystycznego, który po raz drugi odbył się pod nazwą „Létokruhy" latem w Boguminie. Rzeźby, które powstały w czasie ubiegłorocznego pleneru, zdobią skwer przed Urzędem Miejskim w Boguminie. Najnowsze prace oglądać można w „Galerii pod gołym niebem" w hobby-parku tuż koło hali sportowej. Rzeźby są własnością Urzędu Miejskiego. „Plenery rzeźbiarskie z międzynarodowym udziałem zadomowiły się już w naszym mieście na dobre, mamy nadzieję, że także kolejne wydadzą ciekawy plon. Nasza galeria mogłaby w ten sposób z roku na rok się rozrastać" - powiedziała kierowniczka wydziału szkolnictwa, kultury i sportu UM Pavla Skokanowa.* (h)

Fot. IVA MOLNÁROWA

SIÓDMY ZESPÓŁ PTA „ARS MUSICA"

Amici Cantionic Antiquae

CZ. CIESZYN **(mro) - Do Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica" dołączył nowy zespół - chór kameralny „Amici Cantionic Antiquae".**

Stał się tak po „Musicae Amantes", „Canticum Novum" i „Collegium Iuvenum" czwartym zespołem chóralnym i siódmym zespołem zaolziańskim pracującym pod patronatem PTA „Ars Musica". Decyzję w tej sprawie podjął zarząd towarzystwa *na swoim posiedzeniu w ub. środę 20 listopada.*

Chór kameralny „Kompania Osób Prywatnych Amici Cantionic Antiquae" jest zespołem reaktywowanym po czterech latach. Jednak jego poprzednik, powstały dziesięć lat temu z okazji 400. rocznicy urodzin ks. Jerzego Trzanowskiego, był chórem mieszanym. Odrodzony zaś składa się jedynie z głosów męskich z wykorzystaniem głosów kontra tenorowych. Jest to zespół wyspecjalizowany w wykonywaniu muzyki dawnej - średniowiecznej, renesansowej i wczesnobarokowej. Zaprezentuje się zaolziańskiej publiczności na koncercie adwentowym 1 grudnia w czeskocieszyńskim kościele Na Niwach.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Cz. Cieszynie z 1911 r., niedaleko centrum, 1 + 5 pokoi, ogród. Cena: 1 mln Kč
2. Dom rodzinny w Łomnej Dolnej, II kondygnacje, wodociąg, studnia, szambo, gaz na parceli. W I kondygnacji 1 + 2, WC, weranda, przedpokój, schody. W II kondygnacji są 3 pokoje + pokój na poddaszu. Odpowiedni do mieszkania i rekreacji. Cena do uzgodnienia.
3. Demolicja domu rodzinnego w Ropicy, dojazd po utwardzonej komunikacji, sieci na granicy parceli. Cena 250 tys. Kč
4. Dom rodzinny w Suchej Średniej, 2 kondygnacje, ogród, pergola, kominek. Cena do uzgodnienia. Bliższe informacje w biurze nieruchomości.
5. Dom rodzinny w Trzyńcu-Kanadzie, w 1973 r. rekonstrukcja, ogród 3246 m², poddasze mieszkalne, budynek gospodarczy, garaż, stodoła. Nowe okna, tynk, boazeria. Cena: 1 200 000 Kč
6. Dom rodzinny w Karwinie z parcelą 21 785 m², II kondygnacje. Rok budowy 1972, woda, elektryczność, gaz, ogród, studnia. Cena do uzgodnienia.
7. Domek ogrodowy, podpiwniczony, murowany, fadny, w kolonii działkowej w Cz. Cieszynie koło Antoníčka, parcela ok. 4 a. Cena 250 tys. Kč
8. Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Jabłonkowska, parcela 530 m², II kondygnacje. Woda, gaz, elektryczność. Odpowiedni do mieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Bliższe informacje w biurze nieruchomości.
9. Chata murowana w Bystrzycy-Pasiekach, parcela ok. 8 a, woda, gaz, elektryczność. Pielęgnowany ogród. Cena: 750 tys. Kč
10. Drewniak w Tyrze z parcelą 20 a + las, dojazd po drodze asfaltowej. Piękne miejsce na górce. Cena 950 tys. Kč
11. Drewniak w Nawsiu koło Jabłonkowa z parcelą ok. 80 a, częściowo podpiwniczony. Na dole 3 pokoje, na górze możliwość urządzenia kolejnych 2 pokoi. Cena do uzgodnienia (750 tys. Kč)

Garaż - sprzedaż

1. Garaż w Cz. Cieszynie-Górkach. Cena: 140 tys. Kč
2. Garaż w Cz. Cieszynie koło mleczarni. Cena 140 tys. Kč
3. Garaż w Cz. Cieszynie przy ul. Kopernika. Cena: 145 tys. Kč

Mieszkanie spółdzielcze - sprzedaż

1. Mieszkanie spółdzielcze 1 + 3 w Cz. Cieszynie, ul. Hrabińska, 6. piętro, balkon. Cena: 450 tys. Kč. Płacąc w gotówce - zniżka.
2. Mieszkanie spółdzielcze 1 + 1 w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika. Cena: 260 tys. Kč

Oferuje: ...

CZERNEK

Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 0659-711842
tel. kom.: 0606-757577
e-mail: czernek@iol.cz

OLZA AGE

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

RADA KONGRESU POLAKÓW WYBRAŁA PEŁNOMOCNIKA NOWEJ SPÓŁKI

Nowa firma wydawnicza

CZ. CIESZYN (db) - Celem piątkowego nadzwyczajnego posiedzenia Rady Kongresu Polaków w RC był wybór pełnomocnika i rady nadzorczej nowej spółki „Polpres", która miałaby od przyszłego roku wydawać „Głos Ludu". Członkowie Rady zapoznali się też z bilansem Wydawnictwa „Olza" przedstawionym przez jego pełnomocnika Wawrzyńca Fójcika.

„Do Kancelarii Kongresu wpłynęło 11 ofert osób zainteresowanych pracą w firmie wydawniczej" - informuje wiceprezes Kongresu Henryk Cieślar. „Oceniała je komisja, która wyłoniła dwie osoby: Mariana Batorka i Jana Brycha. Na podstawie decyzji Rady Kongresu pełnomocnikiem spółki „Polpres" zostanie M. Batorek, J. Brychowi zaproponowaliśmy natomiast pracę na kilka najbliższych miesięcy, w czasie których nowa spółka będzie zaczynała działalność. Obaj wymienieni we wtorek zaakceptowali taką propozycję".

Problematyką wydawania „GL" Rada Kongresu zajmowała się od początku bieżącej kadencji, gdyż było to jedno z postanowień uchwały tegorocznego Zgromadzenia Ogólnego KP. Na piątkowym posiedzeniu powołano również radę nadzorczą „Polpresu" w składzie H. Cieślar, Bogdan Hajduk i Jan Ryłko. Rejestracja nowej spółki jest w toku.

▲ *Do Świąt Bożego Narodzenia pozostał niespełna miesiąc, zbliża się pora wysyłania bliskim i znajomym tradycyjnych życzeń. Wprawdzie w dzisiejszych czasach internetu i telefonii komórkowej coraz więcej osób wykorzystuje w tym celu SMS-y i pocztę elektroniczną, jednak nic nie może całkowicie zastąpić tradycyjnej świątecznej pocztówki. Adresata takiej pocztówki z pewnością ucieszy, że nadawca o nim pamięta, wiele osób wykorzystuje je jako dekorację świąteczną, chowa na pamiątkę, nadal też nie brak ich kolekcjonerów. Bogatą ofertę kartek świątecznych z polskimi napisami przygotowała dla swych klientów księgarnia Wydawnictwa „Olza" w Cz. Cieszynie. Do dyspozycji są tu widokówki z motywami religijnymi i świeckimi - wszystkie w cenie 4 korony za sztukę. Warto więc już w najbliższych dniach zajrzeć do sklepu przy ul. Čapka (niedaleko dworca kolejowego). Duży wybór na pewno zadowoli wszystkich zainteresowanych, a przy okazji można tutaj nabyć polskie i zaolziańskie wydawnictwa - książka to przecież świetny prezent pod choinkę.*

Fot. DANUTA BRANNA

DLA 33 KLUBÓW SPORTOWYCH

12,3 mln dotacji

KARWINA (mro) - O tym, że władze Karwiny dbają o rozwój zaplecza sportowego miasta, nie trzeba karwiniaków przekonywać. Tylko w tym roku na ten cel przeznaczono 12,3 mln koron. W tym na zabezpieczenie głównych sportów rozwijanych w klubach HCB Karwina, SK Karwina, FC Karwina wydano 9 mln koron. Na pozostałe 30 klubów i pracę ich oddziałów z budżetu miejskiego i Funduszu Prezydenta Miasta przeznaczono ponad 3 mln koron. W ten sposób wysokość wydatków na sport w 2002 roku nie odbiega od lat poprzednich, kiedy to na ten cel przeznaczano od 11 do 14 mln koron.

Odznaczenia dla krwiodawców

HAWIERZÓW (wak) - W ub. sobotę podczas dorocznego spotkania honorowych krwiodawców Czeski Czerwony Krzyż odznaczył 286 najbardziej zasłużonych. 195 osób otrzymało srebrną, 70 - złotą odznakę dr. Janskiego. Najwyższym odznaczeniem za 100-krotne darowanie krwi - Złotym Krzyżem - uhonorowano 21 osób.

Powiat karwiński plasuje się pod względem liczby krwiodawców na jednym z czołowych miejsc w kraju. Karwińska stacja krwiodawstwa rejestruje ponad 13 tys. osób, z tego systematycznie oddaje krew ok. 4 tys.

»Klucz« zaprasza

LIGOTKA KAMERALNA (db) - Wystawę świąteczną przygotowało na najbliższy weekend w sali miejscowego domu kultury stowarzyszenie obywatelskie „Klucz". Będzie można na niej obejrzeć różnorodne dekoracje świąteczne, żłobki itp. wykonane m.in. przez dzieci czeskich i polskich szkół, członków stowarzyszenia i osoby prywatne. Wystawa zagajona zostanie w sobotę o 10.00 programem w wykonaniu dzieci szkolnych, a otwarta będzie w obu dniach od 10.00 do 18.00.

WIELU KIEROWCÓW NIE ZATRZYMUJE SIĘ PRZED „ZEBRAMI"

Przechodniu, uważaj!

OSTRAWA (wak) - Ponad 550 wypadków drogowych, w których śmierć oraz ciężkie lub lekkie obrażenia ciała odnieśli przechodnie, zanotowano w okręgu morawsko-śląskim od stycznia do października br.

Z policyjnych statystyk wynika, iż wypadki z udziałem pieszych zdarzają się głównie w terenie zabudowanym. Większość z nich ma miejsce przy dobrej pogodzie, za dnia i to na drogach znanych pieszym.

Z kolei wypadki z udziałem nietrzeźwych pieszych mają zazwyczaj miejsce w nocy, między godz. 23 a 3 rano.

Wypadek zwykle związany jest z poruszaniem się pieszego wzdłuż jezdni oraz przekraczaniem jezdni. Alarmującym jest fakt, iż w 117 przypadkach do wypadku doszło na przejściach dla pieszych. Statystyki wykazały, iż wielu kierowców na widok pieszego, który chce przejść przez jezdnię, nie podejmuje żadnych działań, czyli nie zatrzymuje się, na odwrót - zwiększa szybkość.

W wypadkach ginie więcej mężczyzn w młodym wieku i kobiet starszych. Kierowcy powodują najczęściej potrącenia pieszych w bezpośrednim sąsiedztwie skrzyżowań.

Dzieci do lat 15 doznają obrażeń podczas zabaw w pobliżu własnego domu. Uważają, że najbezpieczniejszym sposobem przekraczania jezdni jest bieg. Charakterystyczne dla wypadków z udziałem dzieci, ale także dorosłych, jest wyjście spoza stojącego pojazdu.

Przyjmuje się, że ponad 90 proc. wypadków z udziałem pieszych spowodowanych zostało błędem człowieka, w czym wina pieszego dotyczy prawie 70 proc. wypadków.

POSZUKUJEMY SEKRETARKI

Wymagania:

- nienaganność
- solidność
- umiejętność pracy na komputerze
- prawo jazdy grupy B

Pisemne oferty wraz z życiorysem proszę przesyłać pod adresem redakcji.

OLZA 2430

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Groźne winogrona

Brytyjska sieć supermarketów „Tesco" przyznała, że jej pomysł ograniczenia ilości pestycydów w sprowadzanych do sklepów owocach może doprowadzić do tego, że w torbach z winogronami czy bananami będą buszowały jadowite pająki. Sprawa jadowitych pająków w sprowadzanych z zagranicy owocach stała się na Wyspach głośna po tym, jak trzy Brytyjki znalazły w kupionych w „Tesco" amerykańskich winogronach po jednej czarnej wdowie (Latrodecus mactans mactans) - małym, ale bardzo niebezpiecznym pająku. Dwa okazy były jeszcze żywe - jeden spacerował po sicie z umytymi owocami, a drugi w lodówce. Rzecznik „Tesco" Johnatan Church oświadczył, że dostawcy zostali już poproszeni o dokładniejszą kontrolę eksportowanych skrzyń z owocami.

Zakaz reklamy

Brytyjskie władze zakazały emisji reklamy telewizyjnej, której autorzy podawali w wątpliwość pełnię władz umysłowych prezydenta USA George'a W. Busha. Karykaturę nazwano za obraźliwą dla amerykańskiego przywódcy.

Jeden ze spotów reklamowych zachwalających wydane przez sieć ITV kasety wideo z popularnym serialem pokazuje Busha siedzącego w Gabinecie Owalnym Białego Domu. W pewnej chwili prezydent dostaje kasetę. „To moja ulubiona!" - krzyczy i rzuca się, aby ją obejrzeć. Niewiele myśląc, wkłada ją do tostera i patrzy, jak się pali. Wygląda na zauroczonego tym, co zrobił.

Zabraniając emisji reklamy urząd kontroli podał, że jej emisja jest niemożliwa, bowiem prezydent Bush nie był poproszony o zgodę na karykaturę przez autorów spotu.

Nowy bestseller

Król Tajlandii Rama IX napisał książkę o swoim psie - suczce o imieniu Thongdaeng. 100-tysięczny nakład rozszedł się w księgarniach w ciągu paru godzin. W książce 74-letni król opisał jeden z epizodów życia swojej suczki - kiedy została przekazana do pałacu królewskiego jako podarunek. Rama IX opisuje suczkę jako zwierzę niezwykle inteligentne, wierne i bardzo grzeczne. Pies ma wiele niezwykłych umiejętności. Potrafi na przykład sam otworzyć orzech kokosowy i wypić z niego mleko.

Rekiny w rzekach

W wielu rejonach Australii szkoły ostrzegły dzieci, by nie szukały ochłody w rzekach, ponieważ pływają w nich rekiny. W kraju panuje największa od stu lat susza, co sprawiło, że poziom wód w rzekach znacznie się obniżył, w związku z czym dziesiątki kilometrów w głąb lądu wdziera się słona woda morska, a wraz z nią ryby, za którymi płyną rekiny. Rekiny zauważono w większości rzek australijskich.

Uroczysta ceremonia

We wtorek wieczorem na cmentarzu w Villers-Cotterets na północ od Paryża odbyła się ceremonia ekshumacji szczątków zmarłego przed 130 laty znakomitego francuskiego pisarza Alexandre'a Dumasa. Prochy pisarza - po identyfikacji - w sobotę mają zostać uroczyście złożone w paryskim Panteonie, mauzoleum zasłużonych.

Dekret o przeniesieniu do Paryża szczątków Dumasa podpisał w marcu prezydent Francji Jacques Chirac. W Panteonie, który został utworzony w 1791 r., spoczywają zasłużeni dla Francji, m.in. Wolter, Rousseau i Zola.

POLSKIE CENTRUM PEDAGOGICZNE SŁUŻY SZKOŁOM OD OŚMIU LAT

Nauczyciel kształci się przez całe życie

Dokończenie ze str. 1

Drugi - równie ważny - kierunek pracy PCP to organizowanie kursów, szkoleń i warsztatów dla nauczycieli. Dotyczą one różnych zagadnień związanych z pracą w szkole. „W tym roku szkolnym odbywał się już np. kurs nazwany »Głos jako narzędzie pracy pedegoga«" - informuje M. Kmeť. „Uczono na nim ustawienia głosu, jego rozwijania i doskonalenia, można się było dowiedzieć jak dbać o głos. Wiadomo - nauczyciel też człowiek - może cierpieć na chrypkę, katar i inne dolegliwości odbijające się niekorzystnie na możliwościach mówienia, a co za tym idzie na prowadzeniu lekcji".

Współpraca PCP z wydawnictwem Cambridge Uniwersity Press zaowocowała zajęciami z zakresu nauczania języka angielskiego. „Warsztaty te prowadziła mgr Naďa Vojtkowa z Brna, były one bardzo atrakcyjne (a w dodatku darmowe), nic więc dziwnego, że cieszyły się wielkim powodzeniem" - uśmiecha się M. Kmeť. Można też wspomnieć warsztaty przeznaczone dla pedagogów z przedszkoli i pierwszych klas poświęcone tematom jak np. „Masaż dziecięcy".

Na szczególną uwagę w ramach jesiennej oferty PCP zasługują wykład i warsztaty pt. „Komputery w szkole - nauczanie ku przyszłości". Chodziło o zajęcia z zakresu tzw. nauczania projektowego z wykorzystaniem internetu. „Prowadził je Bořivoj Brdička z katedry technologii informacyjnych Uniwersytetu Karola w Pradze, a odbywały się w klasopracowni komputerowej Gimnazjum" - mówi M. Kmeť. „Dzięki temu mogły przebiegać »on line« na europejskich stronach szkolnych (European school net)".

Nauczanie projektowe to przede wszystkim metoda pracy pedagogicznej. „W praktyce wygląda to tak, że klasa wspólnie z nauczycielem wybiera sobie temat, przygotowuje się do niego, określa cele, jakie chce osiągnąć" - wyjaśnia M. Kmeť. „To oczywiście wymaga innej pracy nauczyciela. Nie jest on tylko osobą prowadzącą lekcję, ale przede wszystkim partnerem uczniów, kierownikiem grupy realizującej wspólny projekt. Grupą jest cała klasa, można też - jak przy realizacji »dorosłych« projektów w dużych firmach czy instytucjach - podzielić klasę na mniejsze zespoły, z których każdy wykonuje swoje zadanie. Wyniki pracy zespołów służą do osiągnięcia zamierzonego w ogólnoklasowym projekcie celu. Doświadczenia zyskane przy korzystaniu z tej metody pozwalają stwierdzić, że rozwija ona u dzieci kreatywność i umiejętność stopniowego dochodzenia do wyników".

▲ *Jak można w szkole wykorzystać muzykę i ruch, jak poprowadzić ciekawie lekcję wychowania fizycznego? Na wiele różnych sposobów! Przekonali się o tym uczestnicy organizowanych przez PCP warsztatów, które prowadził dr Krzysztof Skalik, wykładowca AWF w Katowicach.*

◄ *„Zrób coś z niczego" to nazwa jednych z wielu organizowanych przez PCP warsztatów poszerzających wiedzę i umiejętności pedagogiczne nauczycieli.*

Zdjęcia z kroniki PCP

Praca nauczyciela to jednak nie tylko doskonalenie warsztatu w ramach nauczania konkretnego przedmiotu. Szkoła przecież nie tylko uczy, lecz również wychowuje. PCP także w tej dziedzinie stara się pomagać. „W br. rozpoczęliśmy 6. edycję programu profilaktycznego »Siedem kroków«, który ma zapobiegać powstawaniu alkoholizmu" - informuje Barbara Janas. „Program polega na pracy nauczyciela z uczniem w klasie, w oparciu o specjalne scenariusze (otrzymaliśmy je z Polski). Poza tym odbywają się wspólne spotkania - tzw. superwizje, - na których pedagodzy mają okazję wymienić się doświadczeniami".

Nie sposób opisać wszystkich przygotowywanych w PCP kursów i warsztatów poświęconych sprawom wychowania, przypomnijmy więc tylko nazwy niektórych z nich: „Wybieram wolność" (program profilaktyczny), „ABC wychowawcy", „Rodzice w szkole", „Media w wychowaniu"...

Centrum ma już plany do końca roku szkolnego. Kolejną ofertę programów otrzymają nauczyciele w szkołach w styczniu. Na kursach PCP będą się mogli m.in. dowiedzieć, jak szukać szkół partnerskich do współpracy w ramach programów Unii Europejskiej (takich, jak znany „Sokrates"), jak pisać projekty, by uzyskać wsparcie finansowe na nadstandardowe przedsięwzięcia szkoły. Tak, jak w innych latach, nie zabraknie też spotkań poświęconych pracy z dziećmi z zaburzeniami rozwojowymi, praktycznych warsztatów (np. ceramicznych - „Formowanie gliny na 100 sposobów"), i innych propozycji.

„Sądzę, że przydatne będzie spotkanie »Słuszna droga« poświęcone poradnictwu zawodowemu" - stwierdza B. Janas. „Kontynuować będziemy też oferty profilaktyczne. Poświęcimy się np. problemom pomocy ofiarom przemocy seksualnej, narkotyków, presji grupy, rozwiązywaniu konfliktów w szkole, wykorzystaniu pedagogiki zabawy w nauczaniu itp.".

W szkołach w RC zaczyna stopniowo obowiązywać nowy program edukacyjny, a to wiąże się z przygotowaniem i wdrażaniem nowych planów tematycznych i ramowych programów nauczania. „Nie możemy tego tematu pominąć w naszej ofercie dokształcania" - mówi I. Kufa. „Uczymy jak napisać dobry plan szkoły, bo przecież od tego zależeć będzie w dużym stopniu, jak dana szkoła będzie postrzegana, czy będzie placówką atrakcyjną dla dzieci i rodziców i konkurencyjną dla innych szkół".

Tematów dalszej edukacji nauczycieli jest bez liku, a przygotowanie i organizacja kursów kosztuje sporo wysiłku i pieniędzy... „Nasz budżet jest niewielki" - mówi I. Kufa. „Żeby obniżyć pokrywane przez nauczycieli koszty uczestnictwa w naszych kursach i warsztatach, musimy zabiegać o inne środki - dary sponsorskie i granty różnych instytucji. Ostatnio np. kurs w Rzece odbył się dzięki uzyskaniu przez PCP grantu urzędu okręgowego".

PCP dysponuje 6 etatami, które podzielone są między 12 osób. W tej liczbie oprócz nauczycieli-metodyków są osoby redagujące miesięczniki »Jutrzenka« i »Ogniwo« oraz obsługa administracyjna. „Sądzę, że orientujemy się dobrze w tym, co dzieje się w szkołach oraz przedszkolach i możemy wszystkim zainteresowanym służyć informacją i pomocą, ale nie mamy w stosunku do tych placówek żadnych kompetencji decyzyjnych. Właściwie nie mamy nawet prawa wchodzenia do szkoły bez wiedzy i zaproszenia dyrektora - pomimo to, że załatwiamy dla nich pomoce naukowe i podręczniki, zapewniamy ich transport itd.".

Ze swoimi propozycjami i pomocą stara się PCP dotrzeć do szkół na wiele sposobów, ale nie zawsze się to udaje. „Mamy swoje strony www, zachęcamy nauczycieli, by pisali do nas o swych potrzebach, o oczekiwaniach, jakie wobec PCP mają" - mówi M. Kmeť. „Wielu nauczycieli regularnie korzysta z naszych ofert i bardzo je sobie chwali, są jednak jeszcze tacy, którzy nawet nie wiedzą, gdzie nas szukać".

DANUTA BRANNA

»Polonia świata« Zbyszka Kosteckiego

Dr Zbigniew Kostecki, prezes Kongresu Polonii Niemieckiej, mieszkający nad Renem od trzydziestu lat, jest również autorem największego polonijnego portalu internetowego.

„Wynikiem mojej pięcioletniej pracy" - opowiadał dr Kostecki - „wykonywanej z uporem maniaka, jest zebranie w jednym miejscu wszystkich imprez polonijnych organizowanych na całym świecie. Zdarza się bowiem nadal często, że nawet najlepsze kongresy czy zjazdy polonijne mijają bez echa i nikt potem o nich nie pamięta. Staram się na swoich stronach internetowych umieścić wszystko, co tylko dotyczy Polonii na całym świecie. Jeśli np. jakaś organizacja polonijna chce pokazać swoją strukturę, historię czy zakres swej działalności, to robię to w internecie bezpłatnie. To, co dziś mam, jest - a mówię to zupełnie bez żadnej skromności - największym portalem polonijnym na świecie. Nie ma przecież większego zbioru polonijnego banku danych, liczącego tak jak nasz, 1800 plików, a więc blisko dwa tysięce informacji o Polonii na wszystkich kontynentach świata".

Strona główna „Polonii świata" ma zdecydowanie prosty adres: *www.polonia.org*. To jest adres, pod którym znaleźć można twórcę portalu - dr Zbigniewa Kosteckiego oraz każdego z nas, mieszkającego i działającego w swoim kraju - w Europie czy Ameryce. „W pierwszym linku" - opowiadał dr Kostecki - „znajdują się poszczególne kontynenty i kraje. Można więc wejść do dowolnego miejsca na kuli ziemskiej, w którym mieszkają nasi rodacy. Dalej, w układzie logicznym, zamieszczone są różnego rodzaju apele, ambasady i przedstawicielstwa dyplomatyczne RP, biura ze strony rządowej. Właśnie w taki sposób zebrane są wszystkie państwa i miasta.

Drugi ważny link, to kalendarz imprez polonijnych, istniejący od 25 lutego 2002 roku, organizowanych w kraju i na całym świecie. Na jego stronach znalazła się m.in. międzynarodowa konferencja polonijna „Polska-Polonia - wzajemne oczekiwania" organizowana we wrześniu przez Uniwersytet Szczeciński oraz spotkanie Rady Polonii Świata - najważniejsze spotkanie polonijne w tym roku. Każda zresztą informacja o tego typu imprezach jest umieszczana w naszym kalendarzu. Wszystkich zainteresowanych zapraszam na łamy imprez.

Trzeci link należy do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", który jest przez nią prowadzony. Można więc tam wyczytać wiele ciekawych informacji dotyczących debaty polonijnej w Senacie RP, aktualności, polonijnego banku danych itd.

Kolejny, czwarty link to Polonia ponadregionalna, a więc zbiór linków prezentujących Radę Polonii Świata, Europejską Unię Wspólnot Polonijnych, Europejską Radę Młodzieży Polonijnej, Kongres Polonii Amerykańskiej, Unię Stowarzyszeń i Organizacji Polskich Ameryki Łacińskiej, harcerstwo polskie oraz wiele innych organizacji polonijnych na cały świecie.

Mamy też link o kuchni polskiej, cieszący się zdecydowanie sporym zainteresowaniem. Jest w nim duży zbiór przepisów kuchni narodowej i regionalnej, nawet słynne nalewki dr Rusaka z Pułtuska.

▲ *Dr Zbigniew Kostecki ze swoją aparaturą na konferencji naukowej „Polska-Polonia" na Uniwersytecie Szczecińskim we wrześniu 2002 roku*

Fot. LESZEK WĄTRÓBSKI

Dużym zainteresowaniem cieszy się także link media polonijne: prasa, radio i telewizja polonijna. Jest to naprawdę największy zbiór linków prasy polonijnej na świecie, każde państwo oddzielnie z podaniem adresów pocztowych i elektronicznych poszczególnych redakcji. Podobne linki prowadzą również do radia. Ja np. słucham nad Renem regularnie radia z Rzeszowa

Dalej mamy link Polonii medycznej, która jest oddzielnym zagadnieniem. Polskich lekarzy poza krajem mamy dziś bowiem ponad 17 tysięcy. Są oni dobrze zorganizowani i mają swoje liczne struktury. Jest to jedna z pierwszych organizacji polonijnych w internecie tak dobrze reprezentowana.

Po lekarzach mamy link firm polonijnych i polonii niemieckiej, której od lat poświęcam dużo swego czasu. Można tu przeczytać prawie wszystko o Kongresie Polonii Niemieckiej czy zapoznać się ze spisem organizacji polonijnych według poszczególnych miast i miasteczek.

Dalej znajdziecie Państwo linki związane ze starą Ojczyzną. Są w nich dane dotyczące Polski, jej kultury, sztuki, ambasad i placówek dyplomatycznych, aktualności, informacje ogólne itd. Linki ambasad RP są wreszcie zastąpione linkami MSZ. Czekaliśmy na nie długo, ale wreszcie są.

Niezmiernie ciekawe są kolejne linki: sportowe i turystyczne. Bez sportu i turystyki nie ma prawdziwego życia polonijnego. Przyciągają także uwagę zbiory adresów dotyczące religii: kościoła rzymskokatolickiego, prawosławnego, ewangelickiego czy buddyzmu i mozaizmu.

W końcowej części mojego portalu są jeszcze linki dotyczące szkół polonijnych z ich adresami. Jest wreszcie, jako przedostatni, link o powrotach do gniazda, interesujący ludzi wracających po latach z emigracji do swej ukochanej ojczyzny i linki wyszukiwarek".

Dr Kostecki zdaje sobie doskonale sprawę, że jego strona internetowa nie jest profesjonalna, bo z zawodu jest lekarzem. „Robię ją w nocy, zazwyczaj pomiędzy 23 a 1. Mam więc konflikty z rodziną. Nie ma jednak lepszego, na dziś, innego takiego portalu, dlatego będę go nadal robił. Liczę jednak na pomoc wszystkich zainteresowanych, ludzi mających na co dzień kontakt z organizacjami polonijnymi na świecie. Podsyłajcie proszę nowe ciekawe informacje i weryfikujcie stare. Wszystko, co jest w moim portalu, można dziś bez żadnego kłopotu osiągnąć np. w każdej kawiarni internetowej w Wilnie, także w Japonii czy Kazachstanie. Śmieszną rzeczą jest tutaj fakt, że od lat mam większe kontakty ze wschodem niż z zachodem. Niektóre też Polonie, taka jak np. belgijska, są w ogóle nie reprezentowane w internecie, bo jest to tzw. Stara Polonia, która nie ma dojścia do masowych środków przekazu typu internet. Mam jednak nadzieję, że to się niebawem zmieni".

Tego wszystkiego można dr. Kosteckiemu i nam życzyć. Także, aby jego działalność ktoś zechciał wreszcie na tyle zauważyć, aby go choć trochę finansowo wesprzeć, bo to, co robi, jest naprawdę i dobre i potrzebne. **Rozmawiał i notował:**

LESZEK WĄTRÓBSKI

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA:

■ CZWARTEK 28 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Złotopolscy (s.), **9.00** Zdrowo i odlotowo: Jak smakuje zdrowie (mag.), **9.20** Kwadrans z medycyną: Z wizytą u kardiologów, **9.45** Benefis Wojciecha Kilara, **10.45** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **11.15** Indaba (s.), **11.45** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Tygodnik gospodarczy, **12.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza, **13.15** Teatr Telewizji: Michel Vinaver - Nina, to co innego, **14.00** Elektryczne Gitary „Wielka radość, a Ty co?" (koncert), **15.00** Wiadomości, **15.15** Zdrowo i odlotowo: Jak smakuje zdrowie (mag.), **15.35** Kwadrans z medycyną: Z wizytą u kardiologów, **16.00** Złotopolscy (s.), **16.30** 30 ton! (lista przebojów), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **18.10** Indaba (s.), **18.40** Gościniec (mag.), **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Dziwne przygody Koziołka Matołka, **19.30** Wiadomości, **20.15** Złotopolscy (s.), **20.40** Forum polonijne, **21.30** Teatr Telewizji: Michel Vinaver - Nina, to co innego, **22.20** Forum polonijne, **22.35** Taka była telewizja (s. dok.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Tygodnik polityczny Jedynki (pr. public.), **1.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.35** Forum polonijne, **3.25** Teatr Telewizji: Michel Vinaver - Nina, to co innego, **4.15** Forum polonijne, **4.30** Taka była telewizja (s. dok.).

■ PIĄTEK 29 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Złotopolscy (s.), **9.00** Wehikuł czasu (s.), **9.25** Ptakolub (pr. przyrod.), **9.45** Robert Gawliński - „Solo" (koncert), **10.50** Słowa, słówka i półsłówka (dla dzieci), **11.15** Hrabia Kaczula (s. anim.), **11.35** Hity satelity, **11.50** Eurotel (mag.), **12.00** Wiadomości, **12.10** Forum polonijne, **13.15** Marzenia do spełnienia (s.), **14.00** Jestem (pr. rozryw.), **14.35** Zielona karta (s.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Wehikuł czasu (s.), **15.40** Ptakolub (pr. przyrod.), **16.00** Złotopolscy (s.), **16.25** Euroexpress (mag.), **16.45** Hity satelity, **17.00** Teleexpress, **17.20** Gość Jedynki, **17.40** Hrabia Kaczula (s. anim.), **18.00** Robert Gawliński - „Solo" (koncert), **19.00** Wieści polonijne, **19.35** Dobranocka: Miś Uszatek, **19.45** Wiadomości, **20.30** Złotopolscy, **20.50** Mówi się... (pr. porad.), **21.10** Hity satelity, **21.25** Marzenia do spełnienia (s.), **22.10** Jestem (pr. rozryw.), **22.35** Zielona karta (s.), **23.00** Porozmawiajmy, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Robert Gawliński - „Solo" (koncert), **1.15** Miś Uszatek: Okrycie na zimę (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.15** Złotopolscy (s.), **2.40** Wieści polonijne, **2.55** Hity satelity, **3.10** Mówi się... (pr. porad.), **3.30** Marzenia do spełnienia (s.), **4.15** Jestem (pr. rozryw.), **4.45** Zielona karta (s.), **5.10** Gościniec (mag.), **5.40** Każde aktorstwo jest ważne (rep.).

■ SOBOTA 30 LISTOPADA

6.00 Na dobre i na złe (s.), **7.00** Echa tygodnia, **7.30** Wieści polonijne, **7.45** Polski prestiż, **8.00** Wiadomości, **8.15** Zaproszenie, **8.40** Ziarno (pr. katol.), **9.05** Serail, **9.30** Folkogranie: Dzikie pola (występ zespołu), **10.00** Mówi się... (pr. porad.), **10.20** Pamiętaj o mnie... (koncert życzeń), **10.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Bałtycki smak, **11.10** Książki z górnej półki (mag.), **11.20** Klan (s.), **12.35** Polski prestiż, **13.00** Wiadomości, **13.10** Dom (s.), **14.40** Tam gdzie jesteśmy: Największe weselisko (rep.), **14.55** Alfred Schultz (rep.), **15.10** Święta wojna (s.), **15.35** Śniadanie na podwieczorek (mag.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Na dobre i na złe (s.), **18.20** Czterdziestolatek (s.), **19.15** Dobranocka: Dinusie, **19.45** Wiadomości, **20.15** Ziemia obiecana (s.), **22.00** Dom (s.), **23.30** Odwiedź mnie we śnie (film pol.), **0.35** Takie kino! - Film o filmie „Gry uliczne" (rep.), **1.15** Dinusie (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Kroll (film pol.), **3.35** Takie kino, **4.00** Na dobre i na złe (s.), **4.50** Ekstradycja 3 (s.), **5.45** Czterdziestolatek (s.).

■ NIEDZIELA 1 GRUDNIA

8.15 M jak miłość (s.), **9.05** Słowo na niedzielę, **9.10** Uczmy się polskiego, **9.45** Baśnie z tysiąca i jednej nocy (s. anim.), **10.10** Książki z górnej półki, **10.20** Co Pani na to? (pr. public.), **10.50** Z kapitańskiego salonu (mag.), **11.05** Złotopolscy (s.), **12.00** Anioł Pański (z Watykanu), **12.20** Niedzielne muzykowanie, **13.00** Transmisja Mszy Świętej, **14.05** Stawka większa niż życie (s.), **15.05** Co nam w duszy gra, **16.00** Biografie, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** Dziennik telewizyjny (pr. J. Fedorowicza), **17.35** M jak miłość (s.), **18.25** Kochamy polskie seriale (teleturniej), **19.00** Zaproszenie, **19.20** Dobranocka: Przygody Bolka i Lolka, **19.30** Wiadomości, **20.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **20.40** Program rozrywkowy, **21.45** Ekstradycja 3 (s.), **22.40** Pamelo żegnaj - Tercet Egzotyczny i Goście (koncert), **23.30** Benefis, **0.25** M jak miłość (s.), **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **2.40** Program rozrywkowy, **3.40** Zaproszenie, **4.00** Polski prestiż, **4.15** Stawka większa niż życie (s.), **5.10** Książki z górnej półki, **5.20** Tam gdzie jesteśmy: Największe weselisko (rep.), **5.35** Alfred Schultz (rep.), **5.50** Książki z górnej półki.

■ PONIEDZIAŁEK 2 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Alma Mater Vratislaviensis, **9.20** Minotaur, czyli Sfinks, **9.45** Program rozrywkowy, **10.45** Południk 19., **11.15** Przygody Skippy (s.), **11.40** Takie kino na bis, **12.00** Wiadomości, **12.10** Plansza/czołówka, **12.15** Biografie: Czas starszych panów, **13.00** Film animowany dla dorosłych: Humoreska, **13.15** Królowa Bona (s.), **14.30** Kochaj mnie (s.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Alma Mater Vratislaviensis, **15.30** Poetycki oddech: Psalm snu naszego, **15.35** Minotaur, czyli Sfinks, **16.00** Klan (s.), **16.30** Z kapitańskiego salonu (mag.), **16.45** Ojczyzna-polszczyzna, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Południk 19., **18.10** Przygody Skippy (s.), **18.40** Rozmowy na nowy wiek, **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Dixie, **19.30** Wiadomości, **20.10** Plansza/czołówka, **20.15** Klan (s.), **20.40** Sportowy tydzień, **21.15** Królowa Bona (s.), **22.30** Sprawa dla reportera, **23.00** Muzyka poważna, **23.30** Kochaj mnie (s.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Pogranicze w ogniu (s.), **1.15** Dixie (s. anim.), **1.30** Wiadomośc, **2.10** Klan (s.), **2.35** Sportowy tydzień, **3.05** Królowa Bona (s.), **4.20** Sprawa dla reportera (s.), **4.50** Muzyka poważna, **5.20** Kochaj mnie (s.), **5.45** Ojczyzna-polszczyzna.

■ WTOREK 3 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Polskie Parki Krajobrazowe, **9.10** Kozieł i Duda, **9.45** Pamelo żegnaj - Tercet Egzotyczny i Goście (koncert), **10.45** Budzik, **11.15** Trzy szalone zera (s.), **11.40** Takie kino na bis, **12.00** Wiadomości, **12.15** Folkogranie: Dzikie Pola, **12.45** Mapragona, **13.15** Plebania (s.), **13.40** Droga nr I California State Higway - Number One (film dok.), **14.35** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń), **15.00** Wiadomości, **15.10** Polskie Parki Krajobrazowe: W krainie wilka, **15.20** Kozieł i Duda, **16.00** Klan (s.), **16.30** Raj (pr. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Budzik, **18.10** Trzy szalone zera (s.), **18.40** Obserwator wojskowy (rep.), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Eliasz i Pistułka, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Być Polakiem, **21.15** Plebania (s.), **21.40** Droga nr I California State Higway - Number One (film dok.), **22.40** 997 (mag. krym.), **23.15** Ze sztuką na ty: Międzynarodowe Sezony Teatralne i Baletowe - Dedykacje - Molier 2002 (rep.), **23.35** Tajemnica śmierci Mozarta, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.20** Forum (pr. public.), **1.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.15** Eliasz i Pistułka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.35** Wieści polonijne, **3.00** Plebania (s.), **3.25** Być Polakiem, **3.55** Droga nr I California State Higway - Number One (film dok.), **4.55** 997 (mag. krym.), **5.30** Ze sztuką na ty: Międzynarodowe Sezony Teatralne i Baletowe - Dedykacje - Molier 2002 (reportaż).

■ ŚRODA 4 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **9.20** Spacery z dziadkiem (dla dzieci), **9.45** Ojczyzna-polszczyzna, **10.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **10.45** Ale cyrk, **11.15** Mordziaki (s. anim.), **11.40** Film animowany dla dorosłych, **12.00** Wiadomości, **12.15** Być Polakiem (rep.), **12.45** Polskie Parki Krajobrazowe: W krainie wilka, **13.00** Wieści polonijne, **13.15** Dwa żebra Adama (film pol.), **14.35** Program rozrywkowy, **15.00** Wiadomości, **15.15** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **15.35** Spacery z dziadkiem (dla dzieci), **16.00** Klan (s.), **16.30** Rewizja nadzwyczajna, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Ale cyrk, **18.05** Mordziaki (s. anim.), **18.30** Magazyn olimpijski - Echa stadionów, **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Niezwykłe przygody pod wierzbami, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Tygodnik gospodarczy, **21.15** Dwa żebra Adama (film pol.), **22.35** Program rozrywkowy, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Linia specjalna, **1.15** Niezwykłe przygody pod wierzbami (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.40** Tygodnik gospodarczy, **3.10** Dwa żebra Adama (film pol.), **4.30** Pamiętaj o mnie..., **4.55** Program rozrywkowy.

TVN 7:

■ CZWARTEK 28 LISTOPADA

6.00 Kodiak - wyspa wielkiego niedźwiedzia (film dok.), **6.55** Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Felix - przyjaciel na całe życie (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Gliniarze (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Umrzeć dla miłości (film USA), **22.00** Puma - szkoła męstwa (s.), **23.00** Miasto zła (film USA), **0.30** Europejska corrida (s. dok.), **1.00** Zabójczy związek (film USA), **2.40** Pełna chata (s.), **3.05** Bajer w Bel-Air (s.), **3.30** Bliźniaczki (serial).

■ PIĄTEK 29 LISTOPADA

6.00 Małpy Boga Hanumana (film dok.), **6.55** Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Felix - przyjaciel na całe życie (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Puma - szkoła męstwa (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Posłańcy przeszłości (film kanad.), **22.00** Czynnik PSI (s.), **23.00** Zabójczy związek (film USA), **0.45** Wojna mediów (film USA), **2.30** Pełna chata (s.), **2.55** Bajer w Bel-Air (s.), **3.20** Bliźniaczki (s.).

■ SOBOTA 30 LISTOPADA

6.20 Telesklep, **7.50** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **8.15** Zorro (s.), **8.40** Kocie ślady (film USA), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.30** Wyznaję (film USA), **13.20** Zatoka Marlina (s.), **14.20** Tenbit GSM, **14.50** Styl (mag.), **15.20** Czynnik PSI (s.), **16.15** Łamisłówka (teleturniej), **17.10** Amerykańskie wakacje (film USA), **19.05** Asy wywiadu (s.), **20.00** Damy na ringu (film USA), **22.10** Wojna mediów (film USA), **0.00** Żądza ciała (film USA).

■ NIEDZIELA 1 GRUDNIA

6.25 Telesklep, **7.55** Łowca dusz (s. anim.), **8.20** Babylon V (s.), **9.10** Tajemnicza wyspa (s.), **9.35** Arabia - piasek, morze i niebo (film dok.), **10.25** Europejska corrida (s. dok.), **10.55** Zatoka Marlina (s.), **11.45** Amerykańskie wakacje (film USA), **13.35** Rodziców nie ma w domu (s.), **14.05** Raport TVN 24 (mag.), **14.35** Portret stulecia (s.), **15.30** Przyroda Ameryki (film dok.), **16.20** Asy wywiadu (s.), **17.15** Posłańcy przeszłości (film kanad.), **19.05** Nowojorski Klan (s.), **20.00** Ofiara miłości (film USA), **21.50** Z Ziemi na Księżyc (s.), **23.05** Co za tydzień (mag.), **23.35** Prezydent i rodzina (film USA), **1.30** Ofiara miłości (film USA).

■ PONIEDZIAŁEK 2 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Medicopter 117 (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Posłańcy przeszłości (film kanad.), **22.00** Czynnik PSI (s.), **23.00** Zabójczy związek (film USA), **0.45** Wojna mediów (film USA), **2.30** Pełna chata (s.), **2.55** Bajer w Bel-Air (s.), **3.20** Bliźniaczki (s.).

■ WTOREK 3 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata, **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Medicopter 117 (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar Tropików, (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** W mgnieniu oka (film USA), **22.00** Gliniarze na motorach (s.), **23.00** Zadanie specjalne (film USA), **0.50** Szkoła życia (film USA).

■ ŚRODA 4 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Gliniarze (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Umrzeć dla miłości (film USA), **22.00** Puma - szkoła męstwa (s.), **23.00** Miasto zła (film USA), **0.30** Europejska corrida (s. dok.), **1.00** Zabójczy związek (film USA), **2.40** Pełna chata (s.), **3.05** Bajer w Bel-Air (s.), **3.30** Bliźniaczki (serial).

TV POLSAT 2:

■ CZWARTEK 28 LISTOPADA

7.05 Muzyka polska, **8.00** Piosenka na życzenie, **9.30** Kinomaniak (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Magazyn katolicki, **13.30** Kalejdoskop, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Przygody Leona H. (pr. rozryw.), **15.30** Kalambury (telezabawa), **15.55** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Twój lekarz (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Graczykowie (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Obieżyświat (rep.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.15** Informacje, **23.30** Graffiti, **23.40** Świat według Kiepskich (s.), **0.05** Graczykowie (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Latająca karetka (s. dok.), **2.00** Magazyn katolicki, **2.30** Piłkarski salon, **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Bumerang (pr. public.), **5.00** Twój lekarz, **5.15** Wystarczy chcieć, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Świat według Kiepskich (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ PIĄTEK 29 LISTOPADA

7.05 Muzyka polska, **8.30** Piosenka na życzenie, **9.30** VIP (wydarzenia i plotki), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Magazyn sportowy, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Zamek czarodziejów, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionad, **17.00** 4x4 (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Rodzina zastępcza (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Obieżyświat (rep.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.10** Eretz Israel (s. dok.), **22.35** Adam i Ewa (s.), **23.20** Informacje, **23.35** Graffiti, **23.45** Graczykowie (s.), **0.10** Rodzina zastępcza (s.), **0.35** Afficionado (pr. muz.), **1.10** Pasmo informacyjne, **1.30** Obieżyświat (rep.), **2.15** TV Market, **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Świat według Kiepskich (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Republika (koncert), **5.00** Eretz Israel (s. dok.), **5.35** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.30** Graczykowie (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ SOBOTA 30 LISTOPADA

7.05 Piłkarski salon, **8.00** Muzyka polska, **9.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **10.00** Hitmania, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.00** V-max (mag.), **12.30** Kalambury (telezabawa), **13.00** Afficionado (pr. muz.), **14.00** Bumerang (pr. public.), **14.30** Zamek czarodziejów, **15.00** Muzykogranie, **15.55** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **17.00** Kinomaniak (mag.), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.30** Świat według Kiepskich (s.), **20.00** Zerwane więzi (talk show), **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Graczykowie (s.), **21.30** Adam i Ewa (s.), **22.20** TV Market, **22.35** Fundacja Polsat, **23.00** Kinomaniak (mag.), **23.30** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.00** Rodzina zastępcza (s.), **0.30** Na każdy temat, **1.30** TV Market, **1.45** Informacje, **2.00** Promenada sukcesu, **2.45** Kulisy - polski tenis, **3.10** Świat według Kiepskich (s.), **3.35** Zerwane więzi (talk show), **4.20** Graczykowie (s.), **4.50** Adam i Ewa (s.), **5.40** Kinomaniak (mag.), **6.05** Kalejdoskop, **6.30** Rodzina zastępcza (s.), **7.00** V-max (mag.).

■ NIEDZIELA 1 GRUDNIA

7.30 Muzyka polska, **8.30** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **9.20** Muzyka polska, **10.20** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.15** Kalejdoskop, **12.35** Kalambury (telezabawa), **13.00** Piłkarski salon, **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag.), **15.00** TV Market, **15.15** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.40** Magazyn sportowy, **16.10** Informacje, **16.30** Kinomaniak (mag.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat, **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.35** Latająca karetka (s. dok.), **20.00** Promenada sukcesu, **20.45** Kulisy - polski tenis, **21.15** Obieżyświat (rep.), **21.45** Adam i Ewa (s.), **23.00** Strefa P., **23.25** Zamek czarodziejów, **0.00** Przygody Leona H. (pr. satyr.), **0.30** Fundacja Polsat, **0.45** Komicy występują w Polsacie, **1.00** Informacje, **1.20** Na każdy temat, **2.15** Latająca karetka (s. dok.), **2.45** Promenada sukcesu, **3.30** Kulisy - polski tenis, **3.55** Obieżyświat (rep.), **4.25** Adam i Ewa (s.), **5.35** Strefa P., **6.05** Zerwane więzi (talk show), **6.50** Przygody Leona H. (pr. satyr.).

■ PONIEDZIAŁEK 2 GRUDNIA

7.20 Muzyka polska, **8.20** Piosenka na życzenie, **9.20** Twój lekarz (mag.), **9.35** Wystarczy chcieć (mag.), **9.50** Muzyczny Relax, **11.50** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.40** Komicy występują w Polsacie, **12.55** TV Market, **13.10** Na każdy temat, **14.05** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** TV Market, **15.15** Kalambury (telezabawa), **15.45** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Latająca karetka (s. dok.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Świat według Kiepskich (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Graczykowie (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.20** Adam i Ewa (s.), **22.50** Rodzina zastępcza (s.), **23.25** Informacje, biznes informacje, **23.40** Graffiti, **23.50** Latająca karetka (s. dok.), **0.25** Raz, dwa, trzy (mag.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.25** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Świat według Kiepskich (s.), **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Graczykowie (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Odbieżyświat (rep.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ WTOREK 3 GRUDNIA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** TV Market, **9.15** Muzyczny relax, **11.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.15** Komicy występują w Polsacie, **12.30** Zerwane więzi (talk show), **13.15** Dyżurny satyryk kraju, **13.45** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **14.15** V-max (mag.), **14.45** Kalambury (telezabawa), **15.15** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.55** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Raz, dwa, trzy (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Promenada sukcesu, **18.45** Kulisy - polski tenis, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Graczykowie (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Rodzina zastępcza (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.00** Hot Chat, **22.10** Eretz Israel (s. dok.), **22.35** Adam i Ewa (s.), **23.00** Kulisy - polski tenis, **23.25** TV Market, **23.45** Informacje, biznes informacje, **0.00** Graffiti, **0.10** Promenada sukcesu, **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Graczykowie (s.), **2.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **3.00** Rodzina zastępcza (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **3.55** Adam i Ewa (s.), **4.20** Zerwane więzi (talk show), **5.05** Eretz Israel (s. dok.), **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Latająca karetka (s. dok.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ ŚRODA 4 GRUDNIA

7.10 Hitmania, **8.10** Piosenka na życzenie, **9.05** Raz, dwa, trzy (mag.), **9.35** 4x4 (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Na każdy temat, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Bumerang (pr. public.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Świat według Kiepskich (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Rodzina zastępcza (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Latająca karetka (s. dok.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.15** Informacje, **23.30** Graffiti, **23.40** TV Market, **0.00** Świat według Kiepskich (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Rodzina zastępcza (s.), **2.00** 4x4 (mag.), **2.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **3.00** Latająca karetka (s. dok.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Obieżyświat (rep.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PLOTKI

▲ 56-letni **Sylvester Stallone** z pewnością złoty okres swojej kariery aktorskiej ma już za sobą. Ale choć już od dawna nie wystąpił w żadnym kasowym filmie, nadal posiada umiejętność zarabiania szybkich i dużych pieniędzy. Właśnie przed kilku tygodniami schował do kieszeni półtora miliona dolarów za jeden dzień pracy, który to wyczyn dla przeciętnego śmiertelnika leży poza wszelkimi granicami możliwości. Chodzi o udział w reklamie, tym razem dla włoskiego producenta mięsa Cittero. Na wieść o tym kilku złośliwców pozwoliło sobie na komentarz, że Stallone zawsze był gotów zrobić wszystko dla pieniędzy. I przypomniano, zresztą zgodnie z prawdą, jak to jeszcze przed filmem „Rocky" z 1976 roku, od którego zaczęła się wielka hollywoodzka kariera, aktor nie odmawiał udziału w filmach... pornograficznych.

▲ Po **Tinie Turner** kolejna słynna amerykańska piosenkarka ogłosiła rozbrat ze sceną. Chodzi o **Cher**. Jak tłumaczy - koncerty stają się dla niej „zbyt męczące". Coż, Cher wygląda świetnie, ale latka faktycznie lecą.... Piosenkarka żegna się z koncertowaniem na specjalnej, obejmującej pięćdziesiąt przystanków trasie, która rozpoczęła się w czerwcu w Toronto. Trasa owa służyć ma także promocji albumu „Living Prool", bowiem decyzja o zaprzestaniu występowania wcale nie oznacza decyzji o zaprzestaniu nagrywania. **(k)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

NAUCZ SIĘ UŚMIECHAĆ, WYRAŻAĆ RADOŚĆ, ZACHWYT, ZDZIWIENIE, DEZAPROBATĘ....

Język ciała, mowa duszy

Osobom samotnym, nieśmiałym kontakty z innymi sprawiają wiele kłopotów. Często więc zamykają się w sobie, trzymają na uboczu. I coraz trudniej jest im wyrwać się z zaklętego kręgu samotności. Zwykle są zresztą przekonani o swojej małej atrakcyjności, niekiedy przestają nawet dbać o siebie. A to nie przysparza im, jeżeli nie sympatii, to choćby zainteresowania innych.

Jeżeli chcesz zerwać z samotnością, musisz wiele rzeczy sobie przypomnieć, inne przetrenować, jeszcze innych nauczyć się - pisze angielski psychoterapeuta Tony Lake w swojej książce „Samotność". Warto posłuchać jego rad!

Wyraz twarzy

Uruchamiane przez nas na co dzień mięśnie, to zaledwie cząstka bogatych możliwości kształtowania wyrazu naszej twarzy. Z biegiem lat utrwalają się bruzdami, zmarszczkami, fałdkami. Są to sygnały „mocne", ukształtowane przez mięśnie najczęściej używane. Bywają też sygnały delikatne, „ciche". Ich rodzaj i ekspresja zależą od sprawności tych mięśni; przede wszystkim czoła, oczu, kącików ust.

Potrenuj przed lustrem, rozruszaj zwiotczałe i nie używane mięśnie

KOGO POLACY DARZĄ NAJWIĘKSZYM ZAUFANIEM?

Prowadzi prezydent Kwaśniewski

Największym zaufaniem społecznym cieszy się prezydent Aleksander Kwaśniewski - ufa mu 81 proc. Polaków. Kolejne miejsce w rankingu zaufania zajmują Lech Kaczyński (55 proc.), Jarosław Kalinowski (49 proc.) - wynika z sondażu CBOS-u.

Prezydentowi RP nie ufa 8 proc., prezydentowi Warszawy - 21 proc. - tyle samo, co wicepremierowi i ministrowi rolnictwa.

Premier Leszek Miller cieszy się takim samym zaufaniem, jak szef zarządu Głównego PiS Jarosław Kaczyński - Millerowi i Kaczyńskiemu ufa po 47 proc. badanych. Nie ufa im odpowiednio 32 i 21 proc.

CBOS podkreśla, że to pierwsze badanie zaufania do polityków przeprowadzone już po blokowaniu sejmowej sali przez Gabriela Janowskiego i uniemożliwianiu obrad przez posłów Samoobrony. Wydarzenia te wywołane były sprawą warszawskiego zakładu energetycznego Stoen. Dlatego też w badaniu uwzględniono polityków uczestniczących w tych wydarzeniach.

Największą nieufność wzbudza prezes NBP Leszek Balcerowicz (56 proc. deklaracji nieufności i 21 proc. zaufania). 46 proc. badanych nie ufa szefowi Samoobrony Andrzejowi Lepperowi (ufa mu 37 proc.), a 40 proc. - posłowi LPR Gabrielowi Janowskiemu (jemu z kolei ufa 28 proc.).

w ciągu ostatniego miesiąca najbardziej poprawiły się notowania Donalda Tuska - o 6 punktów proc. wzrósł poziom zaufania, a o 4 punkty spadł poziom nieufności (ufa mu 36, a nie ufa 22 proc. badanych). Wzrosło też zaufanie do senatora Marka Balickiego, który kandydował na prezydenta Warszawy - o 4 punkty proc., ale również o 4 punkty wzrósł poziom nieufności do senatora (ufa mu 8 proc., a nie ufa 12 proc. respondentów)

W porównaniu z październikiem najbardziej, o 8 punktów wzrosła nieufność do ministra skarbu Wiesława Kaczmarka (ufa mu 20 proc., a nie ufa 34 proc.) i marszałka Sejmu Marka Borowskiego (o 6 punktów). Marszałkowi ufa 42 proc., a nie ufa mu 21 proc. badanych.

38 proc. Polaków ufa kandydatowi PO na prezydenta Warszawy Andrzejowi Olechowskiemu, a 37 proc. - wicepremierowi i ministrowi finansów Grzegorzowi Kołodce (nie ufa im odpowiednio 24 i 31 proc. badanych).

Szef MSZ Włodzimierz Cimoszewicz cieszy się zaufaniem 34 proc. respondentów, 29 proc. ufa szefowi MSWiA Krzysztofowi Janikowi 29 proc. Po 24 proc. deklaruje, że ma zaufanie do szefa MON Jerzego Szmajdzińskiego i wicepremiera, ministra infrastruktury Marka Pola.

MŁODE POLKI BĘDĄ MOGŁY PRACOWAĆ W WIELKIEJ BRYTANII

Do opieki nad dziećmi

Władze brytyjskie pozwolą obywatelkom z czterech krajów Europy Środkowej i Wschodniej, kandydujących do Unii Europejskiej, pracować w Wielkiej Brytanii jako „au paire", czyli głównie piastunki do dzieci - pisze prasa londyńska.

Polska oraz Litwa, Łotwa i Estonia, które przystąpią do UE w 2004 roku, oraz Bułgaria i Rumunia będą mogły wysyłać młode dziewczyny do Wielkiej Brytanii do opiekowania się dziećmi od 18 grudnia w ramach programu wymiany kulturalnej.

Rząd brytyjski ogłosił tę decyzję po wtorkowym spotkaniu premiera Tony'ego Blaira z szefem rządu polskiego Leszkiem Millerem.

Oficjalny brytyjski program zatrudnienia „au pair" pozwala osobom w wieku 17-27 lat, niezamężnym, nie mającym nikogo na utrzymaniu i pochodzącym z konkretnych krajów przyjeżdżać do Wielkiej Brytanii, pozostawać tam do dwóch lat i pracować u rodzin mówiących po angielsku.

Obecnie prawo podejmowania takiej pracy mają obywatele 16 krajów i terytoriów. W 2001 r. na wyspy brytyjskie przyjechało w ramach programu „au pair" 12 tysięcy osób.

■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■

WCZORAJ I DZIŚ

Dłużej, ale czy lepiej?...

Mam przed sobą publikacje Umberto Eco, z których wynika, że żyjemy dłużej od naszych przodków. Wybitni przedstawiciele nauki, sztuki, kultury, politycy niestety żyli bardzo krótko. Niedożywali najczęściej nawet lat czterdziestu. I tak np. Aleksander Wielki żył zaledwie 33 lata Fryderyk Chopin 39.

Również politykom nie sprzyjały bardzo nieba skoro odwoływały ich z ziemskiej wędrówki już w 52 roku życia (Napoleon) a Ryszard Lwie Serce żył zaledwie 42 lata.

Nie wiele lepiej było z pisarzami. I tak np. Molier pożegnał się ze światem mając zaledwie 51 rok życia.

Również wśród filozofów śmierć zbierała obfite żniwo bardzo wcześnie, bo np. święty Tomasz z Akwinu już w 49 roku opuścił ziemski padół a Pascal jeszcze wcześniej, bo mając zaledwie 39 lat.

Nawet bohaterów i świętych śmierć zabierała w kwiecie wieku. Święty Franciszek z Assyżu żył zaledwie 44 lata.

Nie będę przedłużał tej wyliczanki. Faktem jest, że życzymy dłużej niż nasi przodkowie. W naszym stuleciu ludzie żyją w przedziale między 70 a 90 rokiem życia. Oczywiście w krajach tzw. cywilizowanych.

(da)

Na paryski Panteon

We wtorek wieczorem na cmentarzu w Villers-Cotterets na północ od Paryża odbyła się ceremonia ekshumacji szczątków zmarłego przed 130 laty znakomitego francuskiego pisarza Alexandre'a Dumasa.

Prochy pisarza - po identyfikacji - w sobotę mają zostać uroczyście złożone w paryskim Panteonie, mauzoleum zasłużonych.

Dekret o przeniesieniu do Paryża szczątków Dumasa - autora „Hrabiego Monte Christo" i „Trzech muszkieterów" - podpisał w marcu prezydent Francji Jacques Chirac. W Panteonie, który został utworzony w 1791 roku, spoczywają zasłużeni dla Francji, m.in. Wolter, Rousseau i Zola.

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Piękno Wszechświata

Z niemałym wzruszeniem gromadzę wycinki z przemyśleniami o losach Wszechświata i o jego charakterze. W tym o bodaj najtęższym umyśle drugiej połowy wielku XX, fizyku teoretyku i kosmologu, Stephenie Hawkingu (1942), członku Królewskiego Towarzystwa Naukowego w Londynie oraz profesorze matematyki w Cambridge. Będąc studentem Oksfordu, zachorował na stwardnienie zanikowe boczne (SLA), które przykuło go do wózka inwalidzkiego. Po stracheotomii utracił mowę i przez pewien czas porozumiewał się zaledwie za pomocą ruchu brwi. Teraz ma do pomocy komputer. „Mozolnie wystukując palcem kolejne zdania napisał już wiele książek, z których kilka, jak choćby 'Krótka historia czasu', stało się światowymi bestsellerami". Ożenił się, ma dzieci. „Mogę być wdzięczny Losowi, że wciąż trzyma mnie wśród żywych" - mówi. SLA zwykle uśmierca po kilku latach, Hawking zaś żyje z nią prawie 40 lat. „Jestem dowodem na to, że nigdy nie należy tracić nadziei." Zajął się teorią czarnych dziur („Czarne dziury i wszechświaty niemowlęce"), rozwiązuje zagadnienia kosmologiczne, zwłaszcza te związane z Wielkim Wybuchem, dążące do pogodzenia teorii względności Einsteina z mechaniką kwantową Plancka. Ostatnio nakładem praskiego Argo pojawił się po czesku jego „Vesmír v kostce" (Wszechświat w łupinie orzecha).

Jeden z moich kolegów nauczycieli, fizyk i matematyk, zagadywał mnie ongi w sprawie rzekomej niesprawiedliwej oceny zasług u ludzi. Nie odpowiadało mu to, że o pisarzach, malarzach, muzykach mówi się w szkołach z emfazą, wszyscy rozpływają się nad nimi w pochwałach, pomija się zaś ludzi nauki, techniki itd. Cóż, w części przyznałem mu rację, wysuwając nieśmiałe przypuszczenia, że to już tereny empatii, popularności. Wyobraźni i fantazji pewnie bliżej do zjawisk gwiazdorstwa? Chociaż ostatnio wszystko bodaj się odwróciło i kultura twórcza nie staje już do konkurencji z nauką, do poczynań praktyków?

W jakiś sposób koresponduje z powyższym tekst o tarnowskim fizyku-kosmologu, filozofie, teologu i księdzu, profesorze Papieskiej Akademii Teologicznej, członku Papieskiej Akademii Nauk, Michale Hellerze. „Budda mówił swoim uczniom: 'Nie dociekajcie początków Wszechświata, bo to strata czasu; niezależnie od możliwych odpowiedzi w tej kwestii wasze położenie, jako istot poddanych bolesności przemijania, nie zmieni się ani na jotę'. Zdaniem Stephena Hawkinga, znakomitego brytyjskiego fizyka, w podobny sposób do badań nad początkiem początków zniechęcał papież Jan Paweł II, twierdząc, że czas przed Wielkim Wybuchem zarezerwowany jest dla Boga."

Fizycy teoretycy jednak nie odkładają zagadnienia, co było przed Wielkim Wybuchem, do lamusa. Idzie o światy mikro- i makro-. „Obie teorie (względności Einsteina i kwantowa Plancka) stosują zupełnie odmienne formalizmy matematyczne i założenia. Doskonale opisują rzeczywistość tak długo, jak długo nie wchodzi się w obszar, na którym winny współpracować ze sobą". Idzie o sformułowanie powszechnej teorii, o jakąś superteorię łączącą moc teorii kwantowej i teorii względności - po prostu o kosmologię kwantową. Oto doświadczenie prof. Hellera z tego zakresu: „Matematyczność przyrody, możliwość zapisywania jej praw w postaci matematycznych formuł jest jednym z najbardziej fascynujących problemów filozoficznych. W formułach tych kryje się niezwykłe piękno i harmonia, odbicie piękna Wszechświata, a obcowanie z nim jest źródłem nie mniej intensywnych wrażeń estetycznych niż dostarczane przez największe dzieła sztuki".

Nie dla nas maluczkich te sprawy, warto wszak wierzyć. Choćby dla pociechy w jesiennej aurze.

WŁADYSŁAW SIKORA

POLA GOJAWICZYŃSKA

ŚWIĘTA RZEKA

(84)

Idąc wzdłuż wagonów, szukała dogodnego miejsca, z przyjemnością widząc, iż przyglądano jej się. Jakaś dziewczyna z chłopcem stała w otwartych drzwiach, trzymając go za rękę, zapłoniona i nieprzytomna, choć zarazem i smutna. Józefina poznała po nich, iż przed chwilą musieli się całować. Zdjęła ją ciekawość co do tych wszystkich nieznajomych podróżnych. Kim byli? Dokąd jechali? Co ich tam oczekiwało? Czy dziewczyna rozstawała się ze swym chłopcem?

W tej chwili usłyszała swe własne imię i wzniosła oczy do wagonowych okien. Nie do uwierzenia, pan Juraj! Omal nie wzruszyła ramionami, tak wydał się jej obcym i mało znanym. Śmiejąc się, krzyknęła:

- A dokąd to, dokąd, panie Juraju?

Odpowiedział: w świat - i również roześmiał się niefrasobliwie. Jeśli szuka miejsca, to niechaj wsiada do jego przedziału. Po prostu zatrzymał dla niej miejsce, ale oczywiście nie powiedział jej o tym. Józefina podziękowała w wyszukanych słowach: miała trzecią klasę. A przy tym, czy nie dość dużo nagadali się w Pradze? Jak długo jeszcze mają ciągnąć się z sobą? Wznosząc twarz, rzekła z naciskiem:

- Ja jadę do domu.

Dała mu do zrozumienia, że tam nie ma miejsca na praskie znajomości i odeszła, bujając torebką ze świńskiej skóry. Ale nie, śmiać jej się chciało z pana Juraja, który ułożył tak swe interesy, aby móc wyruszyć tego samego dnia w drogę! Prawdopodobnie wysiądzie na następnej stacji. Lecz na następnej stacji nie widziała go, a jeszcze dalej zjawił się z bułką, w której dymiła gorąca parówka. Trudno, poczuwał się do obowiązku opiekowania się nią, a przy tym był już znudzony.

Naprzeciw Josephine, z oczyma zaczewienionymi od płaczu, siedziała ta sama młoda dziewczyna, która żegnała się ze swym chłopcem. Była całkiem jeszcze młodziutka, dziecko prawie, a oto krzywiła się z boleści i pomimo wstydu nie mogła powstrzymać łez. Pan Juraj zainteresował się nią zaraz, zapytując:

- Co to wam, sleczno?

Przyjechała z Moraw do Pragi na pożegnanie. Jej narzeczonego wzięto do wojska. I pan Juraj, który nie mógł patrzeć na łzy kobiece, uspokoił ją: wojny nie będzie.

- Nie?

- Ludzie mają na to za wiele rozumu.

Namówił Josephine, aby wyszła z nim na korytarz, dla większej swobody. Oparci o opuszczoną szybę oglądali krajobraz. Z początku gadali o tym i owym, lecz coraz częściej zapadało niezręczne milczenie, a wówczas słychać było zmącony oddech mężczyzny, który nie mógł się postrzymać, aby nie splatać swych palców z dłońmi dziewczyny, nie gladzić i nie dotykać jej ramienia. Patrz, Josephine - zagadywał - woda niedawno uszła z tych pól. Odwracając twarz, poddawała się tej pieszczocie, a on po drżeniu poznawał, że nie osiągnąwszy jej miłości, zyskiwał nad nią pewną władzę i przewagę. Przy czym oboje troskliwie udawali, że o niczym nie wiedzą.

Ale drogi boże, czy zależało im już naprawdę na czymś innym?... Lubili się uczuciem, w którym na wszystko było miejsce: i na trochę nienawiści, i na nastroje, i na wiele próżności i chwalby. Nie było to uczucie dla Waszka, w którym nic się nie liczyło. Tych tu stać było nawet na oddzielne całkiem życie i oddzielne projekty, a dopadali siebie tylko z przemożnej potrzeby krwi, gotowi za chwilę drwić z siebie, wziąwszy swoją część zadowolenia i upojenia. Josephine stała tuż obok drzwi przedsionka i ustępując, nie wiadomo jak, znalazła się w huczącej klatce, w małym przejściu między wagonami. Huczny turkot kół, wiatr przebiegający na przestrzał i chwiejność podłogi pod stopami wyzwoliły ją jakby z resztek wstydliwości. Nie kryła już twarzy, nie odwracała się, nie udawała, że ją to nic nie obchodzi. Rysy jej stwardniały, wypukłe wargi stały się surowe i szorstkie, długie palce zacisnęły się wokół barków przyjaciela.

Gdyby teraz ktoś otworzył na zewnątrz drzwi, spadliby i zginęli, nie wiedząc, że giną. Potrzeba im było widać do poufałości tego huku i pędu, tego oszołomienia i lekkiego niebezpieczeństwa. Odbywając podróż tak wpółprzytomnie, popadając w drzemkę, rzeźwiąc się herbatą i owocami, jakoś się z sobą oswoili, pogodzili i w pewien sposób nadali się sobie. Pan Juraj chwytał połączenia, kombinował przesiadanie, dowiadywał się o autobusy, i wyjechawszy wczesnym rankiem, pod wieczór znaleźli się na bystrzyckiej szosie.

- Tu się rozstaniemy - rzekła Joszka - będzie ci łatwiej wracać.

Mimo wszystko, ani jej przez myśl nie przeszło, aby go ciągnąć o domu. Nie, to nie ma nic jedno do drugiego, przeżyta chwila pozostawała poza nią. Być może iż nie chciała pokazywać mu swoich! Lecz zapomniała o walizce, którą on już dźwigał, gdy wydostali się z autobusu. Nie, do tego nie miała już sił. Całkiem oklapła i czuła się jak wyciągnięta z wody przez zmęczenie podróżą. Przy tym odwykła już od wiejskiego powietrza, a prawdę mówiąc, takiego powietrza jak tu nigdy nie zaznały jej płuca.

- Kręci mi się w głowie - szeptała ponuro.

Teraz nie mogła zrozumieć swojego zachowania w pociągu i w osłupieniu spoglądała na towarzysza. Dokąd się wlecze?... Pragnęłaby, aby jej podźwigał walizkę pod górę, a tam, pod tym drzewem zapadł się w ziemię. To by jej najbardziej odpowiadało. Lecz co on o tym wszystkim myśli? Właśnie przystanął, postawił walizkę i rozglądał się bacznie.

- Nie uwierzysz, Josephine, ale tędy wypadnie mi droga - rzekł poważnie - muszę skręcać w prawo.

- A ja w lewo - rzekła Joszka.

Przypuszczała, że on jedzie tylko do niej, ale omyliła się. Bo oto wyjął notes i mrucząc, porównywał swoje notatki z rozstajem dróg i napisami na tabliczkach przydrożnych. Więc mają się pożegnać?

- Podprowadzę cię pod górkę - oznajmił.

I pociągnęli dalej, potykając się o kamienie lub niebacznie wstępując w wodę, która spływała niewidocznymi prawie smugami. Josephine na swych wysokich obcasikach, w spódniczce krępującej nieco jej kroki, oddawała się goryczy, urągając na rodziców. Ki diabeł namówił ich do tego kupna?... Ani żywego ducha, ani sklepu, ani targu. Bądź co bądź, ze Starej Kolonii był jeno krok do miasta. A tu!...

(cdn.)

■ kronika rodzinna ■

„Tylko miłość zostaje, ta nie zna śmierci".

Dnia 29. 11. 2002 mijają cztery lata, gdy od nas odszedł na zawsze nasz Najdroższy

śp. inż. EUGENIUSZ ĆWIERTKA

z Czeskiego Cieszyna. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

OL-453

„Upływa szybko życie, jak potok płynie czas..."

Dnia 26. 11. 2002 minęła 11. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JÓZEFA BŁATONIA

z Piotrowic. Z bólem i smutkiem wspominają i o modlitwę proszą najbliżsi.

RK-229

Dnia 30 listopada mija 5. bolesna rocznica śmierci naszego Najdroższego

śp. ALOJZEGO WALKA

z Cierlicka - Kościelca. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

OL-449

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że dnia 22 listopada zmarła po krótkiej, ciężkiej chorobie w wieku 76 lat nasza Droga Matka, Siostra, Teściowa i Babcia

śp. MONIKA ZAHRADNIK

z Trzycieża. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę, dnia 30 listopada 2002 r. o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzycieżu. Zasmucona rodzina OL-452

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu

śp. MONIKI ZAHRADNIK

najbliższej rodzinie składają chórzyści „Godulanu-Ropicy".

OL-458

„Radość, smutek, szczęście i cierpienie - - wszystko już przeżyłem na tym skrawku ziemi, w którą wrosłem korzeniami, którą kochałem i w której spocznę".

W smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 25. 11. 2002 zmarł w wieku 97 lat nasz Drogi Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. KAROL KONIECZNY

z Orłowej - Obroków, ostatnio zamieszkały w Trzyńcu. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 2. 12. 2002 o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Orłowej - Zimnym Dole. Zasmucona rodzina. OL-456

Pani Helenie Śliwka i Jej rodzinie szczere wyrazy współczucia z powodu zgonu

OJCA

składa Zarząd Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki.

OL-455

■ teatr ■

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Śląski Teatr Opawa „ Pták Ohnivák" (29, godz. 9.30, 11.00).

■ kina ■

KARWINA - Centrum: Rock i Doodle (28, 29, godz. 15.30), Fantom Paryża (28, 29, godz. 17.45), Halloween: Zmartwychwstanie (28, 29, godz. 20.00), **Reflex**: Mr. Deeds - Przypadkowy milioner (28, 29, godz. 17.00), Przybysze: Podróż do Ameryki (28, 29, godz. 20.00), **EX**: 40 dni i 40 nocy (28, 29, godz. 19.00), **TRZYNIEC-Kosmos**: Mysz Stuart Little 2 (28, 29, godz. 17.30), Wiarołomna (29, godz. 20.00).

■ wystawy ■

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA ul. Mennicza 46 - Do 31. 12. wystawa „Wędrówki książek. Źródła pochodzenia bibliotecznych zbiorów ks. Leopolda Jana Szersznika". Otwarte: po-wt-śr-pt w godz. 8-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Galeria: Do 3. 1. 2003 „Jiří Trnovský" (1592-1637). Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej** - Do 31. 12. wystawa: „Modele techniki wojskowej". Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Techniki w Pietwałdzie** - Stała ekspozycja - wystawy: „Tramwaje w Karwińskiem i Ostrawskiem", „Uwaga wyleci ptaszek", „Tradycje górnictwa w Karwińskiem". Otwarte: wt-pt: 9-16, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw „Interklub" Karwina** - Do 9. 2. 2003 wystawa „Usteckie szopki". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

HAWIERZÓW - Musaion: Do 19. 1. 2003 wystawa „Zanim rozpoczniesz czytanie". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW** - stała ekspozycja - „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Do 6. 1. 2003 wystawa: A. Szpyrc „Jabłonków na szkle malowany". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HT i MIASTA TRZYŃCA - wystawa „Nieme drzewo - przyjaciel człowieka". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

▲ „Od epoki kamienia łupanego do epoki słowiańskich grodzisk". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

GALERIA „Zdrowego Miasta" - foyer UŚ Karwina: Do 13. 12. wystawa „Edgar Baran - obrazy, Zbigniew Kubeczka - ex libris". Otwarte: po-pt: 10-16.

MDK KARWINA - sala im. J. Mánesa: Do 13. 12. wystawa „Jakub Špaňhel - kwiaty, portrety i doniczki". Otwarte: wt-pt: 9-12, 12.30-17, so: 14-18, nie. 10-16.

GALERIA ZAMKOWA „Chagall": Do 6. 1. 2003 wystawa grupy „Grafičanka". Otwarte: po-pt: 9-19, so: 9-18. nie: 9-12.

HAWIERZÓW - DK im. L. Janáčka: sala wystaw W. Wünschego: Do 29. 11. 2002 wystawa „Twórczość miłosna i erotyczna w exlibris i grafice".

TEATR CIESZYŃSKI: Do 9. 12. wystawa obrazów Oskara Pawlasa „Krajobrazy - krainy". Wystawę zwiedzać można codziennie, nie tylko podczas przedstawień.

■ co, gdzie, kiedy ■

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na kulinarną prelekcję p. F. Bałona pt.: „Kasze poniekąd zapomniane" w piątek 29. 11. o godz. 17 do Domu PZKO.

ORŁOWA MIASTO i ŁAZY Uwaga członkowie ChNP oraz chórzyści byłego „Hasła" Orłowa -śpiewamy na pogrzebie śp. Karola Koniecznego. Zbiórka 2. 12. o godz. 14.30 w świetlicy w Zimnym Dole.

KARWINA-FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza 1. 12. o godz. 15.30 do Domu PZKO na zebranie sprawozdawczo-wyborcze. W programie występ dzieci miejscowej szkoły i chórów „Kalina" i „Hejnał-Echo".

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 28. 11. o godz. 15 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

PTTS „BŚ" zaprasza na zakończenie sezonu połączone z zebraniem członkowskim w sobotę 30. 11. o godz. 14 do Czytelni w Wędryni.

LESZNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na przedstawienie TL „Bajka" pt.: „Osioł, osioł nad osłami" w sobotę 7. 12. o godz. 15.30. Wstęp dobrowolny. Po spektaklu odbędzie się „Mikołaj" dla zgłoszonych dzieci.

KNE zaprasza na wigilijkę do restauracji „Na Brandysie" 12. 12. o godz. 9.30. Można dojechać autobusem z dworca w Cz. Cieszynie (fa Kula), odjazd 8.55 lub 9.10. Zgłoszenia przyjmuje Maria Haužvic do 9. 12. Tel.: 558 737 285 w godz. 16-21. Mile widziane podarunki do loterii.

TOWARZYSTWO EWANGELICKIE W RC - Evangelická společnost w ČR zaprasza na „Koncert Adwentowy Muzyki i Słowa" 1. 12. o godz. 16. w czeskocieszyńskim kościele ewang. Na Niwach. W programie: Amiei Cantionis Antiquae, kapela „Zorómbek", utwory organowe w wyk. Edwarda Kalety z Cieszyna, recytacja poezji twórców ludowych - Karol Suszka.

MILIKÓW-PASIEKI - MK PZKO zaprasza na walne zebranie w niedzielę 1. 12. o godz. 14.30 do Domu PZKO. W programie występ dzieci koszarzyskiej szkoły.

■ dzień otwartych drzwi ■

INTEGROWANA SZKOŁA ŚREDNIA JABŁONKÓW ul. Szkolna 416 zaprasza na „Dzień otwartych drzwi" w środę 4. 12. w godz. 8-16. Zwiedzanie szkoły i klas, program kulturalny uczniów i studentów, zwiedzanie warsztatów.

Serwisowy dzień (w godz. 8 - 16 - bezpłatny serwis - sezonowy przegląd samochodów osobowych, możliwość zamówienia naprawy na miejscu.

■ sprzedaż ■

FARMA MILIKÓW oferuje indyki 10-20 kg, kaczkogęsi 3-5 kg, po umowie opracowane i dostarczone na miejsce zamówienia. Informacje tel.: 558 362 829, 558 362 387, 602 769 404.

Sprzedaż również na Farmie Milików - codziennie od 8-11 i od 15-17. W sobotę w godz. 8-11. AD-104

FIRMA STOLARSKA oferuje meble ogrodowe. Sprzedaż posezonowa z 30-procentową obniżką. Tel.: 728 936 284. O-148

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 28 LISTOPADA

■ **TVP 1:**

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Telezakupy
8.45 Jak żółw zyskał szacunek (film anim.)
8.55 Kacper (s. anim.)
9.10 Budzik (dla najmłodszych)
9.35 Program dla dzieci
9.45 Leśne studio (s. anim.)
10.00 Frasier (s.)
10.25 Paweł i Gaweł (film pol.)
12.00 Wiadomości
12.20 Horyzonty
12.45 Klan (s.)
13.15 Technologia XXI wieku (s. dok.)
14.00 Czarny serial: Kościuszko
14.40 Jesteśmy... z Holandii
15.00 Wiadomości
15.10 Wyprzedzić chorobę
15.35 Babiniec (pr. katol.)
16.00 Rower Błażeja
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.40 Plebania (s.)
18.10 Na żywo (widowisko public.)
18.40 Program publicystyczny
19.00 Wieczorynka: Nowe przygody Madeline (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Bez pardonu (s.)
21.10 Sprawa dla reportera
21.45 Tygodnik polityczny Jedynki
22.35 Szerokie tory
23.00 Monitor Wiadomości, sport
23.25 Pegaz (mag.)
23.55 Klan (s.).

■ **TVP 2:**

7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.)
8.00 Szpital na peryferiach (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.30 Bez ostrzeżenia (s.)
11.20 Solidarni (film dok.)
11.50 Sukces (s.)
12.30 Arka Noego (s.)
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 Kraj się śmieje: Schody i kariery (pr. rozrywkowy)
15.00 To twoja droga, Joanna (rep.)
15.25 W poszukiwaniu szczęścia (s.)
16.00 Panorama
16.25 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.)
16.55 Rosyjska bajka o wódce i złotej rybce (film dok.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.50 Studio sport: III runda Pucharu UEFA
22.00 Panorama
22.35 Bez złych intencji (film USA)
0.30 Sprawiedliwość międzynarodowa
1.15 Album Chopinowski.

■ **TV KATOWICE:**

6.30 Angela Anakonda (s.), **6.55** Mała Meg, duża Meg (s.), **7.20** Reksio (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z życia Kościoła (mag.), **8.45** Gość dnia, **9.00** Guernica, świadectwo wojny (film dok.), **9.40** J.A.G. (s.), **10.45** Telekurier, **11.15** Gość dnia, **11.30** Kurier, **11.45** Europejski Festiwal Muzyki Etnicznej: Euromusica 2002, **12.15** To jest temat (cykl rep.), **12.35** Cel podróży (s. dok.), **13.45** Agrobiznes (mag.), **14.00** Stosunki zagraniczne Stacja PRL, **14.30** Kurier, **14.45** Eurotel, **15.00** Cyrkowcy (s.), **15.30** Kurier, **15.45** Aktualności, **16.00** Bliżej Europy, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Tele Motor Sport, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.35** Regiony kultury (mag.), **18.45** 45 - lecie TV Katowice, **19.30** Kurier sportowy, **19.45** Rozmowa dnia, **20.00** Telekurier, **20.45** Studio pogoda, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** Patrol Trójki (mag.), **22.45** Sport, **23.00** Zakochana Cartier (kom. USA), **0.35** Rekiny i plotki (s.).

■ **TV POLSAT 1:**

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Psotny Bill (s. anim.), **7.30** Batman dwadzieścia lat później (s. anim.), **7.55** BAR (widow. rozr.), **8.20** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **9.10** BAR (widow. rozr.), **9.45** Benny Hill (pr. rozryw.), **10.15** Rozwód po amerykańsku (s.), **10.40** Awantura o kasę (teleturniej), **11.35** Różowa pantera (s.), **11.50** Kachorra, to ja (s.), **12.45** Luz Maria (s.), **13.40** Hitmania, **14.35** Pokemon 3 (s. anim.), **15.00** Miodowe lata 7 (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Różowa pantera (s.), **16.20** Kachorra, to ja (s.), **17.20** IDOL EXTRA (pr. rozryw.), **18.15** BAR PLUSY I MINUSY (widow. rozr.), **18.45** Informacje, **19.15** Rosyjska ruletka (s.), **20.10** BAR PLUSY I MINUSY (widow. rozr.), **20.50** Samo życie (s.), **21.20** IDOL (pr. rozryw.), **21.30** Losowanie Lotto, **22.20** Ally McBeal 5 (s.), **23.15** Informacje, **23.40** Graffiti, **23.55** IDOL (wyniki), **0.10** BAR (widow. rozr.), **1.10** Pamiętnik Czerwonego Pantofelka (s.), **1.40** Eden (s.).

PIĄTEK 29 LISTOPADA

■ **TVP 1:**

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.25 Telezakupy
8.40 Tęczowe rybki (s. anim.)
9.05 Jedyneczka
9.35 Traktorek (s. anim.)
10.00 Zulus Czaka (s.)
11.00 Związmy się w nadziei: Wielka Kampania Życia - Aon kontra rak piersi
12.00 Wiadomości
12.20 Wielkie sprzątanie
12.45 Plebania (s.)
13.50 U siebie: Mniejszość potrafi
14.15 Podróże małe i duże
14.35 Laboratorium (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Euroexpress
15.30 Raj (pr. katol.)
15.55 Moda na sukces (s.)
16.20 Plebania (s.)
16.50 Teleexpress
17.10 Gość Jedynki
17.25 Studio sport: Puchar Świata w skokach narciarskich - Kuusamo
19.30 Wieczorynka: Cypisek - syn rozbójnika Rumcajsa (s. anim.)
19.45 Wiadomości
20.30 Arachnofobia (film USA)
22.25 Pamiętajcie o Hybrydach: 45 lat Klubu Studenckiego (koncert)
23.10 Monitor Wiadomości, sport
23.35 Prawo i bezprawie (s.)
0.25 Nowa Ziemia (s.)
1.05 Seans na życzenie: Barak (s.)
2.45 Sprawiedliwość na 18 kołach (s.).

■ **TVP 2:**

7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.)
8.00 Lada dzień (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.10 W drodze (film austral.)
11.50 Sukces (s.)
12.15 Krajobraz Polski
12.30 Krzyżówka szczęścia (teleturniej)
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 Kraj się śmieje (pr. rozryw.)
14.50 Czy musiało tak być? (pr. public.)
15.00 Wokół nas: K. Fajferek-Drewniak
16.00 Panorama
16.25 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.)
17.00 Pomóżmy dzieciom przetrwać zimę (koncert)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 50 lat TVP: Sława i chwała (s.)
20.05 Śląska laba: Czesi i Śląszcy
21.00 Wieczór z Jagielskim (talk show)
21.45 Planeta skarbów
22.00 Panorama
22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka
23.10 Dwie dziewczyny i chłopak (film USA)
0.35 Zaginiony blues (film USA).

■ **TV KATOWICE:**

6.30 Opowieści taty Bobra (s. anim.), **7.00** Anatol (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Studio TV Katowice, **8.45** Gość dnia, **9.00** Życie obok nas (s. dok.), **9.40** J.A.G. (s.), **10.45** Telekurier, **11.15** Gość dnia, **11.45** Jazzpol Festiwal (koncert), **12.15** To jest temat (cykl rep.), **12.35** Capoeira - w

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 28 LISTOPADA

■ TC 1:

5.05 Kwartet
5.30 Świat filmu animowanego
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 W jaki sposób...
10.00 Północny wiatr (s.)
11.45 Tygodnik kulturalny
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.40 Czas dla rodziny
14.05 Na pływalni z Jiřím Tichotą
14.45 Drapieżniki (s. dok.)
15.15 O rozbójniku Olbramie (bajka)
15.50 Śpiewnik domowy
16.00 Wiadomości
16.05 Czarujące przedszkole
16.35 Labirynt
17.05 Game Page (gry komputerowe)
17.15 Stop (rady kierowcom)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Wędrowanie z prehistorycznymi zwierzętami (s. dok.)
20.35 Czerwony biedrzeniec II (film ang.)
22.10 Reportaże TV Ostrawa
22.35 Wydarzenia, komentarze
23.03 Bramki, punkty, sekundy
23.10 Fatalne chwile: Ruzyně 1977
23.30 Wszyscy mężczyźni burmistrza IV (s.)
23.50 Hotel Herbich (s.)
0.45 Wydarzenia w świecie
1.00 Film na życzenie
2.50 Szczęście domowe
3.20 Z Czech na sam koniec świata
4.00 Reportaże TV Ostrawa.

■ TC 2:

5.05 Obiektyw
5.35 Przygody nauki i techniki
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Czas dla rodziny
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
12.00 Euronews
12.55 Airbus (dok.)
13.50 Meduza
14.20 Poszukiwanie mądrości starości
15.20 Przeżyją na planecie Ziemia? (s. dok.)
15.45 Przedwczesne zgony (s. dok.)
16.40 Co mogę dla siebie uczynić, czyli Jak być kobietą przez całe życie (s. dok.)
16.45 Klucz (mag.)
17.15 Wiek filmu (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Skarby świata
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Golf 2002
19.30 Magazyn paraolimpijski
20.00 My i oni (dok.)
20.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
20.40 Hitler, Stalin i ja (dok.)
21.35 Beztroska jazda (film USA)
23.10 Skarbnica muzyki organowej
23.50 Proces praski (film dok.)
0.50 Kartki wyrwane z pamiętniku: Rudolf Cortés
1.35 Retransmisja z obrad Izby Poselskiej RC.

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Od przypływu do odpływu (dok.), **10.00** Pan i sługa (kom. czes.), **11.30** Knots Landing IV (s.), **12.25** Luz Maria (s.), **13.15** Mallorca (s.), **14.05** Yago, syn dżungli (s.), **14.50** Świat Dawsona V (s.), **15.40** Brzydka Betty (s.), **16.30** Ochroniarz II (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionów, **17.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.25** Prognoza pogody, **18.35** Kobra 11 IV (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Turbo (s.), **21.45** Kocioł, **22.35** Top Secret (film amer.-kanad.), **0.25** Trzeci patrol III (s.), **1.10** Hollywoodzkie boginie miłości (s., 1/6), **2.10** Kocioł, **3.20** Blagierzy, **3.55** „A" (talk show), **4.30** Karuzela (teleturniej), **5.00** Zaryzykuj! (teleturniej).

■ PRIMA:

8.00 Pointman (s. anim.), **8.45** Cześć, wujku doktorze! IV (s.), **9.35** Wspaniali i bogaci (s.), **10.25** Prima jazda - godzina gwiazd, **11.30** Eksplozja (film dok.), **12.25** Znowu odnalezione życie (film USA), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Hunter II (s.), **15.45** Dr Stefan Frank IV (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna (talk show), **18.50** Prima TV, **19.00** Dziennik, **19.15** Krok za krokiem I (s.), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** Kobieta za ladą (s.), **20.55** Receptariusz dobrych pomysłów, **21.50** Ciernie (talk show), **22.40** W imieniu prawa (s.), **23.30** Żonaty z zobowiązaniami (s.), **23.55** Na temat!, **0.00** V.I.P. II (s.), **0.45** Sauna.

PIĄTEK 29 LISTOPADA

■ TC 1:

5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Reportaże TV Ostrawa
9.30 Między niebem a ziemią
10.00 Z igraszek o królowych urywek angielski (s.)
10.50 Szczęście domowe
11.20 Piękne miasta
11.45 Fatalne chwile: Ruzyně 1977
12.00 Wiadomości
12.10 Doktor Quinn VI (s.)
13.00 Jak piecze się szczęście (bajka)
14.00 Sławne historyjki zbójnickie (s.)
15.00 Nasza wieś
15.20 Klub przyjaciół orkiestr dętych
16.00 Wiadomości
16.05 Parker Lewis musi wygrać I (s.)
16.30 Star Trek II (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Holky z porcelánu" (kom. czes.)
21.45 Taxi, proszę! (rozryw.)
22.10 Wiadomości
22.19 Bramki, punkty, sekundy
22.25 Navarro VI (s.)
23.55 Wydarzenia w świecie
0.15 Szaleję za tobą V (s.)
0.40 Star Trek II (s.)
1.30 Honza K. (dok. o malarzu J. Kristoforim)
2.10 Fatalne chwile
2.25 Piękne zguby
2.50 Maneż Bolka Polívki
4.00 Piękne miasta.

■ TC 2:

5.10 Na tropie
5.30 Spotkanie z Janem Burianem
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 W krainie faraonów (s. dok.)
8.50 Może to być i wasze dziecko
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.05 Magazyn paraolimpijski
12.35 Wędrowanie z prehistorycznymi zwierzętami (s. dok.)
13.05 Wiek filmu (s. dok.)
14.00 Labirynt
14.30 TV Edukacyjna
15.25 Gorodok (skecze)
15.55 Wszyscy mężczyźni burmistrza IV (s.)
16.45 Przygody nauki i techniki
17.15 Frank Lloyd Wright. Guggenheim Museum N. Y.
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.50 Trzymaj się!
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
20.00 Europejskie korzenie muzyczne (s. dokumentalny)
21.00 Herbatka dla trzeciego
21.30 GEN - galeria elity narodu
21.55 Największe życzenia (dok.)
23.20 Jimi Hendrix: At Woodstock '69
0.30 Gorodok (skecze)
1.00 Pomysły światowej mody
1.50 Retransmisja z obrad Izby Poselskiej RC.

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Przekonanie (film USA), **11.20** Knots Landing IV (s.), **12.15** Luz Maria (s.), **13.05** Mallorca (s.), **14.00** Yago, syn dżungli (s.), **14.45** Świat Dawsona V (s.), **15.35** Brzydka Betty (s.), **16.30** Ochroniarz II (s.), **17.15** Właśnie teraz z regionu, **17.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.25** Prognoza pogody, **18.30** Kobra 11 IV (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Chcesz zostać milionerem?, **20.50** Do-Re-Mi, **21.45** Prask!, **22.25** Idealny gentleman (kom. USA), **0.40** Opowiadania z zaświatów: Dom publiczny wampirów (horror USA), **2.35** Prask!, **3.15** „A" (talk show), **3.55** Karuzela (teleturniej), **4.20** Zaryzykuj! (teleturniej), **4.50** Do-Re-Mi.

■ PRIMA:

8.00 Pointman (s. anim.), **8.45** Cześć, wujku doktorze! V (s.), **9.40** Wspaniali i bogaci (s.), **10.30** Prima jazda - godzina gwiazd, **11.30** Wielkie sprawy kryminalne XX wieku (s. dok.), **12.05** Kto to spał w moim łóżku? (film USA), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Hunter II (s.), **15.45** Dr Stefan Frank IV (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli ..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna, **18.50** Prima TV, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Krok za krokiem I (s.), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** Big Ben III (s.), **21.35** „Silverado" (western USA), **23.55** Na temat!, **0.00** Rejonowa komenda policji I (s.), **0.45** NHL Power Week, **1.15** Sportmix, **1.35** Sauna.

● ELH: NIEPOMYŚLNY WTOREK DLA TRZYŃCA I HAWIERZOWA ●
● JUTRO DERBY WITKOWICE - HAWIERZÓW ●

Świetny mecz Laszkiewicza

Po bardzo udanym dla drużyn z naszego regionu ubiegłym weekendzie, kiedy to zwycięstwa odniosły zespoły Trzyńca, Hawierzowa i Witkowic, podczas wtorkowej 19. kolejki hokejowej Telekom Ekstraligi nie było już tak optymistycznie. Cieszyć może jedynie coraz lepsza postawa reprezentanta Polski Leszka Laszkiewicza, który w barwach Witkowic rozegrał przedwczoraj najlepszy jak na razie swój mecz - dwoma bramkami przyczynił się do remisu 2:2 w Libercu. Jutro na kibiców czeka derby Witkowice - Hawierzów.

■ TRZYNIEC - CZ. BUDZIEJOWICE 0:1 (0:0, 0:0, 0:1). Bramka: 53. S. Procházka. **Kary** 1:6, sędzia T. Svoboda, widzów 3896.

Pojedynek między drugim a jedenastym zespołem tabeli był wbrew powszechnym oczekiwaniom niespodziewanie wyrównany. Goście nie przyjechali pod Jaworowy z taktyką defensywną. Od pierwszych minut było wiadomo, iż zespoły zaserwują widzom bardzo ofensywny hokej, w którym jak to zwykle bywa - najwięcej pracy mieć będą obaj bramkarze. W konfrontacji golkiperów lepszy okazał się czeskobudziejowicki Hudáček, obronił bowiem aż 37 strzałów ze strony Trzyńca i dokończył mecz z tak zwanym „shutoutem". Tym razem nie popisali się specjalnie trzynieccy napastnicy. Owszem, pod bramką gości bywało dosyć często bardzo niebezpiecznie, jednak stalownicy we wtorek źle ustawili swoje celowniki. Nie dała rady również elitarna formacja Trzyńca, Zadina-Král-Pletka. Lider punktacji kanadyjskiej bieżącego sezonu, kapitan stalowników Richard Král, zjawił się przed Hudáčkiem w doskonałej pozycji w sumie trzykrotnie, ale za każdym razem zwycięsko z pojedynku wyszedł czeskobudziejowicki bramkarz. O minimalnym zwycięstwie zadecydowali gośmie w 53. minucie. Po błędzie obrońcy Žabki krążek przejął S. Procházka i mocnym strzałem pokonał Horčičkę w bramce Trzyńca. „Słabo spisaliśmy się zwłaszcza w stałych fragmentach gry. Mieliśmy do dyspozycji aż sześć przewag liczebnych, ale ani w jednym wypadku nie udało nam się znaleźć recepty na świetnego Hudáčka" - powiedział po meczu trener Trzyńca Pavel Marek.

JANUSZ BITTMAR

■ PILZNO - HAWIERZÓW 5:1 (1:0, 2:1, 2:0). Bramki: 18. Divíšek, 28. Kubeš, 34. Hurtaj, 41. Matějovský, 57. Ujčík - 39. Dobrovolný (as. Martin Čech). **Kary** 5:4, wykorzystane 1:0, sędzia Jebavý, widzów 5003.

O ile po niedzielnym zwycięstwie nad Libercem trener Hawierzowa Radomír Kužílek chwalił swój zespół za wolę walki, po meczu w Pilźnie musiał sięgnąć po trochę inne słownictwo. Gracze powrócili do gry alibistycznej, bez wiary w swoje umiejętności. Nie był to wcale krok w dobrym kierunku, jak zapowiadał hawierzowski szkoleniowiec, chodziło raczej o randkę w ciemno. Składnych akcji ofensywnych pantery dużo nie pokazały. Błędy wynikające z braku zaangażowania - straty krążka czy niedokładne podania do partnerów - gospodarze karali niemiłosiernie.

■ LIBEREC - WITKOWICE 2:2 (1:0, 0:1, 1:1 - 0:0). Bramki: 19. Hanzlík, 48. Novák - 37. i 42. Laszkiewicz (as. Krayzel).

Gwiazdą wieczoru w drużynie Witkowic był reprezentant „biało-czerwonych" Leszek Laszkiewicz. W drugiej formacji - obok Grona i Krayzela - Polak wyraźnie ożył, spełniając związane z sobą oczekiwania. Menedżer Witkowic František Černík śledzi karierę utalentowanego polskiego napastnika od jego młodzieńczych lat. Witkowice zawsze miały „słabość" do wyróżniających się z szarej masy polskich hokeistów. W latach 90-tych występował w Ostrawie inny Polak - katowiczanin Waldemar Klisiak.

W pozostałych meczach 19. kolejki: Pardubice - Slavia 1:0, Litwinów - Sparta 2:2, Zlin - Karlowe Wary 3:0, Znojmo - Wsecin 3:2. **Lokaty:** 1. Pardubice 58, 2. Trzyniec 46, 3. Slavia 45... 8. Witkowice 37,... 13. Liberec 26, 14. Hawierzów 7 pkt. **Jutro o godz. 17.00** Witkowice - Hawierzów (poprzednio 3:1).

(Opr. jb)

MISTRZOSTWA ŚWIATA W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW W WARSZAWIE

Na zakończenie brąz Najdka

Paweł Najdek zdobył brązowy medal w podrzucie kategorii + 105 kg mistrzostw świata w podnoszeniu ciężarów w Warszawie. W dwuboju Najdek nie został sklasyfikowany, bowiem spalił trzy podejścia w rwaniu. Drugi z polskich sztangistów startujących w kategorii +105 kg, Grzegorz Kleszcz uplasował się w dwuboju na czwartej pozycji. W zakończonej we wtorek na pomoście stołecznego Torwaru imprezie Polacy wywalczyli w sumie pięć medali, w tym cztery „małe" - przeznaczone na poszczególne boje. **Oprócz Agaty Wróbel**, który w kat. +75 kg zajęła pierwsze miejsce w dwuboju i podrzucie, a w rwaniu była druga, na podium stanął też **Marcin Dołęga**. Polak w kategorii do 105 kg wywalczył w rwaniu srebrny medal.

„Zupełnie nie wiem co się dziś ze mną stało. Bardzo chciałem dobrze wypaść przed warszawską publicznością, być może za bardzo... Po raz pierwszy w karierze spaliłem wszystkie próby w rwaniu" - powiedział PAP **Paweł Najdek**. 29-letni zawodnik Okęcia Warszawa dwukrotnie w rwaniu nie podniósł sztangi ważącej 182,5 kg. W ostatniej próbie zdecydował się na podwyższenie ciężaru do 185 kg, ale również nie utrzymał go. „Zacząłem bardzo wysoko rwanie, tylko 2,5 kg mniej od rekordu życiowego, bowiem chciałem uzyskać jak najlepszą pozycję wyjściową w podrzucie" - powiedział Najdek. „Ostatnio rozregulowała mi się waga. Zazwyczaj ważę 135-136 kg, a dziś niecałe 132 kg" - dodał. Przed rokiem w tureckiej Antalyi Najdek jako pierwszy polski sztangista podrzucił sztangę ważącą ćwierć tony. W Warszawie uzyskał 240 kg, ale to wystarczyło do zdobycia brązowego medalu. Z dziewiątego miejsca po rwaniu na czwarte awansował **Grzegorz Kleszcz**. 25-letni sztangista Budowlanych Opole pobił rekord życiowy w dwuboju (425 kg), a wyrównał w rwaniu (190 kg) i podrzucie (235 kg). Wynik Kleszcza mógłby być jeszcze lepszy, gdyby nie fatalny błąd przy nieudanej pierwszej próbie podniesienia ciężaru 235 kg. „Popełniłem klasyczny błąd. Uniosłem biodro pewnie sztangę, ale za wcześnie ją puściłem. Mam do siebie żal, bowiem wyrzymałbym jeszcze, a tak straciłem jedno podejście. Zamierzałem w ostatniej próbie zmierzyć się z ciężarem 240 kg" - powiedział PAP Grzegorz Kleszcz. Do brązowego medalu Kleszczowi zabrakło 15 kg. „Jestem zadowolony z kolejnego kroku naprzód. Do medalu jeszcze mi zabrakło, ale najważniejsze, że ciągle robię postępy" - dodał sztangista.

W klasyfikacji drużynowej mężczyzn i kobiet wygrali reprezentanci Chin. Polacy w kategorii mężczyzn uplasowali się na 4. miejscu, kobiety na 8. pozycji.

▲ *Agata Wróbel została uznana za najlepszą zawodniczkę MŚ w podnoszeniu ciężarów, które zakończyły się we wtorek w Warszawie.*

BASEN ŻYWIOŁEM ADRIANA BROMKA

Ciągle wygrywa

Adrian Bromek, dziesięcioletni pływak klubu pływackiego Kosatki Karwina i uczeń PSP w Olbrachcicach, którego rozwój kariery sportowej obiecaliśmy śledzić, ciągle utrzymuje się w dobrej dyspozycji wyczynowej.

Nowy, po wakacjach, cykl zawodów pływackich rozpoczął od zwycięstw. W mistrzostwach powiatu, rozegranych w październiku na karwińskim basenie, był bezkonkurencyjny i wygrał wszystkich osiem dyscyplin. Natomiast podczas mistrzostw okręgu, które odbyły się w ub. piątek i sobotę również w Karwinie, tylko raz zajął drugie miejsce - w wyścigu na 500 m grzbietem (0:38,4). Pozostałe konkurencje zakończyły się jego zwycięstwami: 50, 100 i 200 m w stylu wolnym (0:32,0; 1:10,4, 2:30,8), 50 i 100 m delfinem (0:36,9 i 1:31,3), 100 grzbietem (1:25,3) oraz 100 stylem zmiennym (1:25,5).

Zdaniem ojca młodego pływaka, rezultaty te nie są rewelacyjne, bo Adrian jest w stadium rekonwalescencji po przebytej grypie.

(s)

PUCHAR UEFA: PIŁKARZE WISŁY DZIŚ PRZECIW SCHALKE 04

Spodziewany jest komplet widzów

To, co nie udało się warszawskiej Legii, spróbują naprawić piłkarze Wisły Kraków. Dziś na stadionie „Białej Gwiazdy" podopieczni trenera Henryka Kasperczaka zmierzą się w pierwszym meczu 3. rundy Pucharu UEFA z niemieckim Schalke 04, który w poprzedniej rundzie wyeliminował właśnie stołeczny klub.

„To jest silna, solidna niemiecka drużyna" - powiedział **Henryk Kasperczak**. „Jest dobrze zgrana oraz zdyscyplinowana na boisku. Czekają nas dwa ciężkie mecze. Każdy wynik jest możliwy. Postaramy się awansować do czwartej rundy. Trzeba będzie już w pierwszym meczu uzyskać korzystny wynik, to znaczy nie stracić gola, a samemu coś strzelić". Kasperczak ma jednak spore zmartwienie, bo Arkadiusz Głowacki oraz Mirosław Szymkowiak są kontuzjowani i ich udział w meczu stoi pod dużym znakiem zapytania.

„We wtorek nie trenowałem, ale jestem dobrej myśli" - zapewnił pomocnik Wisły **Mirosław Szymkowiak**. „Chciałbym pomóc kolegom w awansie do czwartej rundy Pucharu UEFA. Jeśli wygramy w Krakowie, to nasze szanse znacznie wzrosną. Jesteśmy w stanie sprawić kolejną, dużą niespodziankę".

Do optymistycznego tonu Szymkowiaka dołączył też **Kamil Kosowski**. „To już koniec sezonu jesiennego i z utęsknieniem czekamy na przerwę urlopową, ale zdołamy jeszcze skoncentrować się na meczach z Schalke i damy z siebie wszystko" - dodał pomocnik Wisły Kamil Kosowski.

Rośnie w Krakowie gorączka przed meczem Wisły z Schalke 04. Wywołał on znacznie większe zainteresowanie niż spotkanie rewanżowe dwa tygodnie temu z Parmą (na trybunach było sporo wolnych miejsc). I chociaż bilety na Schalke były droższe o 10 złotych (110 i 80 zł) niż na spotkanie z Włochami, to już we wtorek w punkcie przedsprzedaży nie było ani jednej wejściówki na mecz z Niemcami. Ci, którzy nie zdążyli kupić biletów, będą musieli zadowolić się transmisją telewizyjną.

Dziś o godzinie 17.30 stadion Wisły zapełni się do ostatniego miejsca.

(wg PAP)